

ANTIMILITARIZMUS ÉS FORRADALMI DEFETIZMUS:

**ANARCHISTA ÉS KOMMUNISTA
VÁLASZOK A HÁBORÚRA**

Bevezetés

Napjainkban az eszkalálódó háborúk a világ különböző részein emberek ezreinek pusztulását okozzák. A kérdés, hogy hogyan tudunk szembenézni a háborúkkal ezért roppant sürgőssé, sőt létfontosságúvá válik. Nem az számít, hogy minek nevezzük magunkat – társadalmi forradalmárnak, anarchistának vagy kommunistának – milyen zászlót lobogtatunk, hanem az, hogy miként cselekszünk, amikor ki vagyunk téve a háborúk borzalmainak, amelyek szerves részét képezik a kapitalista valóságnak. Az államközi háborúkra az internacionalizmus, az antimilitarizmus és a forradalmi defetizmus az egyetlen lehetséges válasz a forradalmi erők részéről. Nincsenek „kivételek”, nincsenek „különleges helyzetek” vagy „objektív feltételek”, amelyek letéríthetnének minket erről az útról. Nem hagyhatjuk, hogy a hamis szövetségesek szavai becsapjanak minket; amelyek arról beszélnek, hogy harcolnunk kell a proletár érdekekért, de gyakorlatban olyan lépéseket támogatnak, amelyek csak a kizsákmányolóinknak és háborús kampányuknak javát szolgálják. „Nemzeti felszabadító küzdelem”, „népi ellenállás”, „antiimperializmus”, „népfrontok”, „védekező háború”, „antifasiszta egység”: ezek mind-mind jól ismert szociáldemokrata maszlagok a proletariátus és a burzsoázia együttműködésének védelmére, ami a gyakorlatban soha nem más, mint a burzsoázia uralomra jutásának elősegítése és a kapitalista zsarnokság kiterjesztése.

Mint ahogy a múltbeli háborúkban újra és újra bebizonyosodott, sokan azok közül, akik elméletileg ellenzik a háborúkat a „béke” időszakában, önként és szívesen vonulnak be, amikor a harcok hatalmas térségeket pusztítanak el és tizedelik a lakosságot. Az indok változó, de az eredmény mindig ugyanaz: a proletariátust a burzsoázia ügye mellett mozgósítják, miközben a háborús propaganda azt állítja, hogy az osztályok közötti együttműködés védelmében magunkért és a kapitalizmus legyőzéséért harcolunk. A háború drámája általában minden más helyzetnél jobban felfedi a tőke ellentmondásait, és világosan kirajzolja a megosztottságot azok között, akik a forradalmi mozgalom oldalán állnak, és azok között, akik a forradalom nevében elnyomják, zsákcába vagy az ellenforradalom terepére csábítják a valódi forradalmi megnyilvánulásokat. Ez a szöveggyűjtemény reményeink szerint tisztázza azt, hogy a fent említett vonal melyik oldalára álljunk, ha véget akarunk vetni az államoknak és a kapitalista viszonyoknak. Publikációnk a cseh és magyar nyelvű elvtársak együttműködésében készült, a gyakorlatias proletár internacionalizmus kifejezéseként. Minden visszajelzést szívesen fogadunk az alábbi email címen:

antimilitarismus@riseup.net

Ugyanakkor szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy amikor csak lehetséges, a személyes kommunikációt részesítjük előnyben az uralkodó internetes kultúrával szemben, ami jelentősen hozzájárul elidegenedésünkhöz a kapitalista világban.

Antimilitaristická Iniciativa (AMI), 2024. március

A háborúval szembeni ellenállás hagyománya

Egy háború kezdetén a kormányok általában rendkívüli népszerűsége tesznek szert, különösen, ha a háborút igazságosnak tartják az emberek. A háború előrehaladtával azonban - ahogy a háború valósága és a mögötte álló valódi tervek is napvilágra kerülnek - az érzelmek megváltozhatnak. A háborúellenes ellenállás ilyenkor terjed el, annak ellenére, hogy az uralkodó osztály megpróbálja láthatatlanná tenni vagy letagadni a háborúval szembeni sikeres ellenállás történelmét.

A legnyilvánvalóbb példa erre az első világháború. A háború 1918-ban nem az egyik vagy a másik fél katonai veresége miatt ért véget. A tábornokok még boldogan eltöltötték volna pár évet azzal, hogy emberek millióit gyilkolják le, céljaik elérése érdekében. Azért ért véget, mert Európa különböző hadseregei és lakosságai beavatkoztak ellene.

A legtöbb ember tudja, hogy Oroszország 1917-ben az orosz forradalom miatt lépett ki a háborúból. A forradalom egyik kulcstényezője az volt, hogy az oroszországi munkások és parasztok a háború és saját uralkodó osztályuk ellen fordultak. Kevésbé ismert, hogy 1917-ben a francia hadseregben is hatalmas zendülések törtek ki, és kisebb, de ugyancsak jelentős lázadások történtek a brit hadseregben is.

A háborút lezáró kulcsfontosságú lázadás a német flotta matrózainak 1918-as kieli felkelése volt. 1918-ban a főparancsnokság egy kétségbeesett utolsó erőfeszítésében, hogy megváltoztassa a háború állást, a nagyrészt sértetlen flotta tengerre bocsátását rendelte el. A haditengerészeti földalatti szervezetek azonban - amelyekbe az anarchista matrózok is beletartoztak - már számítottak erre. Válaszul tanácsokat alkottak, elfoglalták hajóikat, a környező kikötőket és laktanyákat. Ez katonai zendülések és munkássztrájkok hullámát indította el, ami nemcsak Németország, hanem egész Európa pánikba esett uralkodó osztályát arra kényszerítette, hogy tárgyalóasztalhoz üljön és békeszerződést dolgozzon ki.

A tartalékosokat felháborították a korábbi katasztrofális kubai, Fülöp-szigeteki és Puerto Ricó-i gyarmati hadjáratok, ezt a tragikus hetet pedig úgy kell értelmezni, mint egy imperialistaellenes felkelést, amely a spanyolországi anarchista antiimperializmushosszú hagyományaiba illeszkedik. Az, hogy a katalán tartalékosok megtagadták a szolgálatot a marokkói bányászok elleni háborúban, a modern idők egyik legjelentősebb eseménye. Ez azt az általános nézetet tükrözte, hogy a háborút pusztán a bányatulajdonosok érdekében vívták, és hogy a sorozás az osztályharc és a központból történő kizsákmányolás szándékos megnyilvánulása volt.

1911-ben az újonnan alapított anarcho-szindikalista Nemzeti Munkásszövetség (CNT), a Solidarad Obrero utódja, szeptember 16-án általános sztrájkjal ünnepelte születését, amely két követelést fogalmazott meg: a bilbaói sztrájkolók védelmét és a marokkói háború ellenzését.

A második világháború idején ritkábbak voltak a lázadások, mert sokan elfogadták, hogy ez a fasizmus elleni háború. Voltak azonban kisebb zendülések, amelyekben a brit hadsereg és a RAF anarchistái vettek részt, amikor a háború vége felé Görögországba vezényelték őket, hogy elnyomják az ottani partizánmozgalmat.

A háborúellenes ellenállás a vietnami háború alatt is megjelent. Az Armed Forces Journalban (1971. június 7.) megjelent cikkében Robert Heintl tengerészgyalogos ezredes ezt írta:

"Hadseregünk, amely most Vietnamban állomásozik, szinte összeomlás közeli állapotban van, az egyes egységek kerülnek vagy megtagadják a harcot, és meggyilkolják tisztjeiket és sorkatonáikat...". 1972-re az amerikai hadsereg tagjai mintegy 300 háború- és fegyverkezés-ellenes újságot adtak ki, olyan címekkel, mint Harass the Brass, All Hands Abandon Ship, Star Spangled Bummer. A katonák és a tisztek közötti konfliktusok némelyikét a "Szilánkos esetek a hadseregben" című cikk írja le.

A háború az az állapot, amikor az állam megpróbálja mozgósítani az egyenruhás és az egyenruha nélküli embereket a saját programja érdekében. Célunk, hogy ezt a folyamatot visszafordítsuk és a valódi ellenség ellen irányítsuk.

*Andrew Flood cikkéből, amely 2001-ben jelent meg a **Workers Solidarity** 67. számában, a Workers Solidarity Movement anarchista szervezet által kiadott újságban.*

Kiáltvány a forradalmi defetizmusért!

Az ukrajnai háború, mint minden tőkés háború, úgy ez is a munkásosztály elleni háború: háború az ukrajnai munkásosztály ellen, akiket a szaros haza érdekében ágyútöltelékként használnak az imperialista NATO védelmében, és háború az oroszországi munkásosztály ellen, akiket gyilkolni és megdöglenni küldenek a frontra a nemzet hullagözös oltárán. Közvetve pedig háború minden munkásosztálybeli ellen, kezdve az EU-tól a NATO-országokban élőkig és tovább a „szent anyaföld koporsóig”! Mi, a tőke kizsákmányoltjai drágán fizetünk mindezért; a fegyverellátásért, a növekvő védelmi kiadásokért, katonai-, ipari komplexumok megerősítéséért, fejlesztéséért, elsősorban pedig a bérek, a nyugdíjak csökkentésével, az egészségügy vért okádó romlásával, az árak emelkedésével. A kapitalizmus siralomvölgyi léte mind radikálisabban rontja az amúgy is szarba és bér munka általi rothadásba trágázott életszorongásunkat! A munkásosztály által megtermelt vagyon egyre nagyobb hányadát háborúra fordítja, a háborús gazdaságot szükségállapottá alakítja át a tőke.

A lehetőség a tőke elleni harcra a munkásosztály rendelkezésére áll – csakhogy a lőparancs a tőke kezében!

Tehát a fegyvered a Tőke és a burzsoázia ellen: tüzet és tüzet rájuk!!

És miért ez a heves defetizmus?

„Mert a háború messziről kivetített borzalma elkerülhetetlenül a harag, a szánalom, a sajnálkozás és a tehetetlenség érzésének hullámaint váltja ki, amelyeket főnökeink és államaik maguk is kihasználnak, hogy az ébredező ellenállást a jótékonyág zsákutcájába tereljék. Úgy manipulálnak bennünket, hogy hamis pártállást foglaljunk el egyik vagy másik harcoló fél javára. Ez a háború igazi köde, amely megpróbál elvakítani minket attól, aminek nyilvánvalónak kell lennie – mindkét oldalon a főnökök az ellenségeink, mert mindkét oldalon a munkások szenvednek és halnak meg, az osztályszolidaritásra várva.”

Mert golyóink általánosságban a tőke ellen, az adott szinten pedig a mindkét háborúban álló nemzetállam ellen irányulnak és nem a béke érdekében, (A háború borzalmaival szemben könnyű elkövetni azt a hibát, hogy tehetetlenül kiáltunk a békéért. De a kapitalista béke nem béke. Egy ilyen „béke” valójában folytatása annak, ami újra és újra szüli a háborút) hanem a kommunista forradalomért kell meghúznunk a ravaszt!

Csakis a kommunista forradalom szünteti meg az Úr és szolga viszonyt, a magántulajdon civilizációját!

De miért is forradalmi, ha rájuk tüzelsz? Mert a golyók az internacionalista proletárforradalom vulkanikus kitörését robbanthatják ki. A tőke demokráciája agyhalottak mauzóleuma – magát az újratermelődő mechanizmust kell elpusztítanunk, a tőkés világ leradírozásával! A háborús önvédelem egyszersmind, ha tetszik, ha nem, a szaros tőke és nemzeteinek önvédelmét jelenti, amely nem ígér mást, mint még erőteljesebb bérmunkába szakadást, és csakis az osztályharc erőteljes és határozott radikalizmusa szabadíthatja ki életünket a kapitalizmus börtönéből! Mi okod megvédeni kiszákmányolásod fenntartóját és nemzetét?

„Az ukrán állam a maga részéről nem „jobb”, nem „kevésbé rossz”, sem több, sem kevésbé „fasiszta” vagy demokratikusabb, mint az orosz állam, hiszen minőségileg nem különbözik az utóbbtól, hanem csak mennyiségileg, hiszen kisebb és kevesebb imperialista hatalma van, de ugyanolyan burzsoá és antiproletár.”

Tüzet a tőkére és nemzeteire, tüzet a bér munkára, tüzet az osztálytörténelemre!

Nézzünk körbe, túl a luxust álmódó virtuális valóságon: előttünk nyomor, kín, bér munka, haláldagály, rettegés és függőség, csupa halálmosoly, csupa fásultság, nihilizmus, önfeladás. A munkásosztály mindenhol a vereség állapotában lézeng, önszerveződés hiányában és öntudatlanságban vegetál, így nem marad más lehetőségünk: élni akarásunk végett, az új élet akarásának lázában, a nélkülözés ellen, és mindenütt a kifosztottságunkkal szemben. Az „abszurd” életre keltésével akarjuk az elképzeletlennek véltet, a lehetetlent, a ma disztópiájával szemben. Az életet, ahol az élet él! Nem az 5 méteres plazma tévéért, pénzért vett csókókért, 2027-es okostelefonért, egyéb árumennyországért, hanem azért, hogy váltsuk valóra a kiteljesedett forradalmi defetizmust. A forradalmárok manifesztuma a háborúval szemben mindig is ez volt – ma is ez: az imperialista háborút alakítsuk át osztályháborúvá a kommunista forradalomért.

Világ Proletárjai Egyesüljetek!

De Te Fabula Narratur Kommunistái

e-mail: gondolkodoautonom@gmail.com

honlap: detefabulanarraturkiado.wordpress.com

Egy új anarchista kiáltvány a háború ellen

Ezekben a hónapokban, amikor az ukrajnai válság miatt a háború tragédiája egyre inkább a nemzetközi figyelem középpontjába kerül, az anarchista antimilitarizmus témája égetőbb, mint valaha. Tudjuk, hogy már az ukrajnai orosz inváziót megelőzően a magukat antiautoritáriusnak, libertáriusnak vagy anarchistának valló egyének és csoportok némelyike mennyire kemény kritikát fogalmazott meg hagyományos antimilitarizmusunkkal szemben. Az elmúlt hónapokban alaposan átgondoltuk ezeket az álláspontokat, ma pedig úgy véljük, hogy világosan meg kell fogalmaznunk nézeteinket.

Gondolataink először is azon bajtársainkhoz szólnak, akik több mint egy évszázaddal ezelőtt, az első világháború tragédiája előtt szükségét érezték, hogy megerősítsék: „Az összes ország összes katonájának, akik azt hiszik, hogy az igazságért és a szabadságért harcolnak, ki kell jelentenünk, hogy hősiességük és bátorságuk csak a gyűlölet, a zsarnokság és a nyomorúság állandósulását szolgálja” (Nemzetközi Anarchista Kiáltvány a háború ellen, 1915). Ahogy Goldman, Berkman, Malatesta, Schapiro és a többiek, mi is hiszünk abban, hogy az anarchizmus internacionalista és szolidáris hangja – az egyetemes testvériség elveivel együtt – visszatér majd, hogy megszólítson mindenkit, különösképpen egy olyan világban, amelyet egyre jobban szétördel a nemzeti, etnikai és identitásbeli gyűlölet.

Az uralmon, a kizsákmányoláson és az elnyomáson alapuló jelenlegi társadalmi rend hátterében a háború áll. Ez a FAI (Federazione Anarchica Italiana – Olasz Anarchista Szövetség) számára kulcsfontosságú, ahogyan azt az Anarchista Programban – amely szövetségünk elméleti hivatkozási alapját képezi – kifejtjük: „Az emberiség egy része nem fogja fel, hogy az együttműködés és a szolidaritás milyen előnyökkel járhat mindenki számára, s másokban versenytársat és ellenséget látva, megpróbálja a lehető legnagyobb vagyont megszerezni magának a másik kárára. Egy ilyen küzdelemben végül a legerősebb vagy a legszerencsésebb kerül ki győztesként, aki számtalan módon elnyomja és uralja a legyőzötteket”.

Ezért tartjuk fenn álláspontunkat, amely szerint elutasítunk minden háborút, és támogatjuk a forradalmi defetizmus eszméjét. A defetizmus alatt a háború előtti forradalmi álláspontot értjük, amely azt jelenti, hogy az embernek a saját országa kormányának és uralkodó osztályainak legyőzéséért kell harcolnia, azzal a meggyőződéssel, hogy a háborúkat az

elnyomók és kizsákmányolók érdekeiért és kiváltságaiért vívják. A huszadik század elején, és különösen az első világháború idején egyes európai kormányok a „defetizmus” vádját használták fel arra, hogy elnyomják az ellenvélemény, a háborúval szembeni ellenállás, a politikai tiltakozás vagy a munkások küzdelmének minden olyan formáját, amely megtörheti a nemzeti egységet az ellenség előtt. Ezért a defetizmus nem fogadja el a társadalmi küzdelmek felfüggesztését, amelyet a kormányok háború idején cenzúrával, elnyomással és hadi törvényekkel kényszerítenek ki. Éppen ellenkezőleg, a kormány elleni harc háborús időkben is folytatódik, mind a háború szabotálásával, mind a társadalmi küzdelmek szorgalmazásával. A defetizmus egy olyan internacionalista és forradalmi perspektívába illeszthető, amelynek célja a „saját” országaink imperializmusának vereségét előidézni, egyik alapvető pontja pedig az államok és/vagy birodalmi blokkok közötti háborúkban bármely hadviselő fél támogatásának elutasítása.

Jelenleg több tucat háború zajlik, amelyek halálos áldozatokkal, pusztítással, nemi erőszakkal, fosztogatással és tömeges deportálással járnak. Az elmúlt tizenöt évben a globalizáción alapuló hegemoniarendszer válsága világszerte a tekintélyelvűség és a militarizáció irányába mutató tendenciát eredményezett. A globalizáció mint a világalom formája hosszú időn keresztül kiváltságos szerepet biztosított az angol-amerikai imperializmusnak a bolygó erőforrásainak kizsákmányolásában, a különböző országok kiváltságos osztályainak támogatásával. Oroszország és Kína belépése a Nemzetközi Valutaalapba és a Kereskedelmi Világszervezetbe megmutatta, hogy az ezen hatalmak közötti konfliktusok nem kérdőjelezik meg a társadalom osztályokra és különböző hierarchiákra való felosztását.

A 2022 júniusában Empoliban megrendezett FAI kongresszuson nyilatkozatot adtunk ki az ukrajnai háború értelmezéseivel kapcsolatban, amelynek egy részét idézzük: „Az államok közötti feszültségek fokozódása, a kereskedelmi és pénzügyi háborúk, a piacok kisebb-nagyobb mértékű fokozatos elszigetelődése, a világ különböző régióiban részben közvetve, de egyre inkább közvetlen formában zajló, világméretű és regionális hatalmak közötti konfliktusok kiterjedése az elmúlt tíz évben egy merőben rendhagyó forgatókönyvet határozott meg. A kapitalista modell, amelyet a múlt században az USA hegemoniája kényszerített ki, még mindig az a horizont, amelyen belül az államok közötti viták zajlanak, de a világot már nem egyetlen szuperhatalom uralja. Az USA elvesztette az afganisztáni, iraki és szíriai háborúkat, és a néhány évtizeddel ezelőtti állapotokhoz képest jelentősen csökkent a befolyása Közép- és Dél-Amerikában, amelyet korábban a hátsó udvarának tekintett. Az Ausztrália, az Egyesült Királyság és az USA közötti AUKUS-megállapodás,

amely ezen államok stratégiáját a csendes-óceáni térség felé irányította át egy külön szövetséggel, úgy tűnt, hogy megkérdőjelezi az USA európai jelenlétét és magát a NATO kohézióját, ha nem is létét. Oroszország ukrajnai inváziója tehát a globális erőegyensúly újradefiniálásának folyamatába illeszkedik be.

A globális hegemonia ezen válsága szorosan összefügg a társadalmi kohézióra épülő kormányzati rendszerek válságával, a szociális garanciák leépítése és a konszenzusmechanizmusok gyengülése miatt. Számos országban figyelhetjük meg az olyan mozgalmak felemelkedését, amelyek különböző formában és sajátosságok mellett kérdőjelezik meg a kormányokat, valamint az uralkodó osztályok közötti megállapodásokat. Ebben az összefüggésben az erőszak alkalmazása az uralkodó osztály fő eszközévé válik a hatalom és a társadalmi rend megőrzése érdekében. Ebben az értelemben az elmúlt években megvitattuk a hadászat növekvő szerepét a társadalmakban. A 2020-as fehéroroszországi felkelés és a 2022. januári kazahsztáni lázadás az orosz vezetésű rendszeren belüli konszenzus súlyos válságát mutatta. Az OTSC (Organisation du traité de sécurité collective – Kollektív Biztonsági Szerződés Szervezete) megtartásában a hadsereg kulcsszerepet vállalt. Az orosz katonai beavatkozás Kazahsztánban a népfelkelések véres leverésével tragikusan demonstrálta ezt, és előkészítette az utat Ukrajna februári inváziójához. Még az Egyesült Államokban is a rasszista erőszak elleni 2020-as rendőrelles zavargások arra készítették a fegyveres erők vezetését, hogy támogassák Biden elnöki beiktatását a polgárháború előjátékaként 2021 elején, annak érdekében, hogy Trump erőszakos felsőbbrendűsége ne súlyosbítsa helyrehozhatatlanul a konszenzusválságot.

A válságra adott válasz a katonai kiadások növelése és a fegyveres erők politikai döntésekben betöltött szerepének megerősítése. Miután megsemmisültek a gazdasági és politikai szabályozási mechanizmusok, amelyek létrehozták a hatalmak közötti hierarchiát és a profit áramlását az imperialista metropoliszok felé, az uralkodó osztályoknak háborúra van szükségük a régi uralom visszaállításához vagy újak meghatározásához. Az új világrendezetlenség kontextusában a háborúhoz és a katonai missziókhöz való ragaszkodás fokozódik, bármilyen módon is határozzák meg azt a kormányok a propagandájukban.

Ukrajnától Jemenig, a Száhel-övezet országaitól Mianmarig, Afganisztántól Tigréig, áthaladva mindazokon a régiókon, ahol népiirtások zajlanak, a kurdok, vagy például az őslakos és afro-leszármazott népek ellen, potenciálisan mindannyian a pusztítás, az elnyomás és a tekintélyuralmi változások bombái és fenyegetései alatt állunk. Jól tudjuk,

hogy az úgynevezett demokráciák és autokráciák közötti forgóajtók nagyon gyorsan mozoghatnak, a háborús állapot pedig sebtében beszűkítheti a teret azok számára, akik a társadalmi átalakulásért akarnak fellépni. Mindig emberi szolidaritásunkról biztosítjuk azokat, akik szenvednek és életüket kockáztatják nehéz helyzetekben, még akkor is, ha az általunk képviseltektől távol álló elképzeléseik és gyakorlataik vannak.

A társadalmi anarchizmus azonban szakít a jelenlegi birodalmi, kapitalista, nacionalista és tekintélyelvű logikával, elutasítva a határok által felállított megosztottságot. Nem ismerjük el a területi integritás fogalmát vagy egy állam vagy bármely olyan entitás területi „védelmét”, amely államszerűsége törekszik, mert a területi szuverenitás nézetéhez kapcsolódva ezek az elvek elkerülhetetlenül nacionalista vagy mikro-nacionalista perspektívák kialakulásához vezetnek. Bármit is jelentsen a „nemzet” szó, a kizsákmányolók és kizsákmányoltak, elnyomók és elnyomottak közötti megosztottságot takarja.

Megismételjük, hogy egyszer s mindenkorra egyértelműen elítéljük a putyini rezsimet és Ukrajna elleni bűnös invázióját, valamint a belső ellenvélemény kegyetlen elnyomását. Elítéljük azonban minden olyan kormány bűnrészes szerepét is, amely fegyverek biztosításával szítja az ilyen és hasonló konfliktusok lángját, gyakran pénzt keresvén ezekkel a szállítmányokkal. Határozottan ellenezzük a NATO-t, amely már régóta próbálja a társadalmi élet militarizálását és a katonai kiadások növelését erőltetni a tagországokban, és amely Putyinnak köszönhetően új erőre kapott az afganisztáni agresszió dicstelen befejezése után. Ugyanígy nem vesszük be a szabadság és a diktatúra közötti háború narratíváját sem. Ebből a szempontból Zelenszkij Ukrajnája valóban egy kis Oroszország, tekintélyelvű kormánnyal, az országot kifosztó oligarchák körével, a tiltakozás minden formája és a kisebbségek elleni elnyomással, amelyeket a háború még inkább megnehezített. Ma Zelenszkij, hogy hatalmon maradhasson, eladósítja országát, és eladja az Egyesült Államoknak, az Egyesült Királyságnak és az Európai Uniónak katonai támogatásukért cserébe. A nyugati érdekek ukrajnai betörése azonban korántsem csak a február 24-i orosz inváziónak köszönhető: a multinacionális agrár-élelmiszeripari vállalatok – sokan az Egyesült Államokból, egy pedig Oroszországból – több mint 10 éve ellenőrzik Európa „magtárának” egy részét és fő kereskedelmi kikötőjét Odesszában.

A háború következményei drámaiak a front mindkét oldalán. Egész Európa számára is katasztrofálisak, a spekuláció miatti áremelkedéssel, a növekvő militarizálással és újrafelfegyverkezéssel, a proletárok millióinak életkörülményeinek romlásával, a félelemmel és az erőszakkal együtt, amelyek a tekintélyelvű kormányok veszélyes eszközeivé válhatnak. Ezt a helyzetet ismét Európában érzékeljük, de valójában a világ legtöbb régióját érinti,

párhuzamosan a profit, a piacok és az államok logikája által elősegített környezeti pusztulással, amely a bolygónk, életterünk létét fenyegeti.

A háborúval szemben állók elsődleges kötelezettsége a kölcsönös segítségnyújtási rendszerek, például az alulról jövő szolidaritási hálózatok kiépítése és terjesztése a konfliktus következményeitől leginkább szenvedő emberek közvetlen szükségleteinek kielégítése érdekében, legyen szó élelmezésről vagy orvosi ellátásról. Szükség van továbbá támogató hálózatokra azok számára, akik sztrájkokat, szabotázszt, dezertálást gyakorolnak; például transznacionális hálózatokra azok számára, akik a front valamelyik oldalán rejtőzködnek vagy menekülnek. E téren küzdünk a militarizmus által erőltetett, általunk elutasított patriarchális és uralmi modellek lebontásáért, amelyeket a háborús propaganda a hivatalos és a közösségi médiában is szüntelenül ismételget, robusztus és fiatal férfi harcosok képét helyezve a középpontba.

Különböző területekről azt tanácsolták nekünk, hogy foglaljunk állást és ténylegesen harcoljunk az e háborúban részt vevő kormányok egyikének oldalán, mintha az egyik vagy a másik oldal választása elkerülhetetlen lenne.

A marxista hagyomány egyes őrzői úgy gondolják, hogy egy kis imperializmus belefér, annak érdekében, hogy legyőzzék azt az alapvető fenyegetést, amelyet a "nyugati" fenyegetéssel azonosítanak. De az a stratégia, hogy imperialista hatalmakkal játszanak, hogy kielezzék ellentmondásaikat, mint a munkásmozgalmak és a nacionalista erők közötti szövetség, amely a sztálinizmust jellemezte a két világháború között és azt követően, az összes forradalmi perspektíva megsemmisítéséhez és a kizsákmányolt és elnyomott osztályok minden autonóm fellépésének megakadályozásához vezetett.

Más értelmezések eltérő megközelítést követnek, és az orosz imperializmust egész Európára és azon túlmenően is veszélyként értékelik. Ezeket az értelmezéseket a libertárius irányzat egyes elemei is támogatják. Anélkül, hogy megkérdőjeleznénk az orosz tekintélyelvűség és militarizmus jelentette fenyegetést, úgy véljük, hogy nem Oroszország ukrajnai katonai veresége fogja megakadályozni a tekintélyelvű fordulatot Nyugat-Európában. Az Oroszországban és az OTSC-országokban szemlátomást uralkodó tekintélyelvű társadalmi folyamatok évek óta az Európai Unióban is zajlanak, amit a háború most tovább gyorsít. Ráadásul a „demokrácia” valakinek a kiváltságainak a feltételrendszerén alapul. Az a vízió, amely az Európai Uniót a demokrácia világítótornyaként mutatja be, és ehelyett Oroszországot, Kínát és szatellitjeiket a

vadkapitalizmussal kombinált totalitarizmus örököseiként azonosítja, a hozzánk nem tartozó nyugatiasodás mintapéldája.

Ezek az álláspontjaink, amelyek megerősítik antimilitarizmusunkat egy internacionalista és forradalmi perspektívában, amelynek konkrétan a társadalmi küzdelmekben és a szolidaritási hálózatokban kell gyökereznie, hogy kollektív és szabadelvű kiutat teremtsünk a háború örvényéből, amelybe az államok és a világkapitalizmus taszít minket. Ezzel járulunk hozzá a nemzetközi háborúellenes vitához. Szerintünk egy dolgot mindenekelőtt tisztáznunk kell: fegyverrel vagy anélkül, ahhoz, hogy hatékony legyen, minden küzdelmet alulról, az államok, kormányok apparátusán és különösen a fegyveres erőkön kívülről kell lefolytatni és megszervezni.

Még a hadviselő vagy társháborús kormányok is tisztában vannak azzal, hogy a háború mérsárlásokkal és pusztítással jár a közvetlenül érintett területeken, de nyomorral, munkanélküliséggel és éhínséggel a világ többi részén, akár Európában, akár az Egyesült Államokban. A kormányok tudják, hogy a körülmények egy példátlan társadalmi válság kialakulásához vezetnek, ezért szólaltatják meg a militarizmus és a nacionalizmus fúvószenekarait, megakadályozván a kizsákmányolt és elnyomott osztályok szolidaritását.

A háborúk támogatói és haszonélvezői a kormányok, akik rettegnek a népi mozgalmaktól, amik meggátolhatják őket, mert minden kormány szeszélyének csak az a félelem szabhat határt, amelyet a népi mozgalmak kelthetnek bennük. A háborúval szembeni ellenállás a mindennapi elkötelezettségünk része, kezdve a háborús termelés elítélésével és bojkottálásával, valamint a militarista retorika kritikájával és dekonstruálásával, a militarista oktatással és nyelvezettel minden szinten. Minden háború, minden hadsereg ellen ki kell állnunk, olyan interszekcionális stratégiát alkalmazva, amely azonosítja és ellensúlyozza a militarizmus és az elnyomás egyéb formái – például a patriarchátus, a rasszizmus, a kapitalizmus és a sovinizmus – közötti kapcsolatokat, mind a kollektív cselekvések, mind a személyes kapcsolatok révén.

Csak a kizsákmányolt osztályok fellépése állíthatja meg a háborút azáltal, hogy bojkottálják a fegyveripart, megtagadják a hadászati eszközök előállítását, kereskedelmét és szállítását, részt vesznek a katonai üzemek és bázisok elleni ellenállási mozgalmakban, és nemzeti-nemzetközi szinten sztrájkokat hirdetnek a háború és a hadigazdaság ellen. Az anarchista mozgalom részt vesz ezekben a küzdelmekben, a körülményeknek megfelelően különböző módon, a militarista és nacionalista ideológiák kritizálásával, alulról szerveződő egyesületek és hálózatok létrehozásával, közvetlen akciók gyakorlásával, a kapitalizmus és az államok által támogatott mézszárlások megtagadásával, a dezertálás és az ellenállás összes formájának támogatásával.

Minden eddiginél jobban meg vagyunk győződve annak az anarchista elvnek az érvényességéről, hogy az eszközöknek összhangban kell lenniük a célokkal. Nincsenek jó vagy igazságos háborúk, és a növekvő nacionalista és szuverenista őrület idején úgy gondoljuk, hogy soha semmilyen módon nem állhatunk a kormányok oldalára, és nem vehetünk részt az államok és birodalmi blokkok közötti háborúkban. Az embereknek soha nem szabadna vért ontaniuk a területi szuverenitásért. A háborúk mind szégyenletesek, a hadseregek (beleértve a segédalakulatokat is) pedig a kizsákmányolás, a patriarchátus valamint a területek és az egyének teste feletti többé-kevésbé "legitim" állami uralom eszközei. Mi nem ismerjük el ezen területi legitimitások egyikét sem, és nem vagyunk hajlandóak harcolni egyikért sem.

A történelem rávilágít, hogy a háborúkat általában azért vívják, hogy megakadályozzák a kizsákmányolt osztályok saját emancipációjukért való fellépését, ezért az anarchizmus számára kiemelkedően fontos, hogy azon nyomban mozgósítson a háború, és minden katonai intézmény ellen. Erőnk elsősorban az eszmék terjesztésében és a kritikai gondolatok előállításának és terjesztésének tereit védelmező, a pacifista és antimilitarista

mozgalmak egyesülését elősegítő, a kormányok elleni közös harcban rejlik. Az anarchista mozgalomnak a háború elleni küzdelemben való koherencia képessége az út a libertárius gyakorlatok, szerveződések és eszmék aktivizálására a kizsákmányolt és elnyomott osztályok körében, amelyek elsőként szenvedik el a háborúk következményeit. Ezen az alapon lehetőség nyílik egy új szerveződés létrehozására, amely más megoldást kínál a válságra, és egy libertárius társadalom felépítése felé tekint.

Olasz Anarchista Szövetség – FAI

[A XXXI. kongresszuson Empoliban 2022 júniusában bemutatott és az azt követő hetekben ratifikált dokumentum]

<https://www.federazioneanarchica.org/>

SZABOTÁLD A HÁBORÚT! Felhívás az ukrajnai háború elleni nemzetközi és internacionalista mozgósításra!

A jelenleg Ukrajnában zajló háború több mint egy újabb katonai konfliktus, nem csupán az erőforrásokért folytatott viszály. Sokkal inkább **a világ feletti uralomért küzdő kapitalista országok blokkjai közötti szélesebb körű rivalizálás egyik fontos fejezete**. Ebben a konfliktusban a gazdasági, katonai és technológiai fölény megszerzése, valamint a globális geopolitikai egyensúly a tét. Miközben Ukrajnában már több mint másfél éve folynak a harcok, alapján véve egyre kézzelfoghatóbbá válik a Kínával, a nyugati kapitalizmus fő ellenségével való katonai összecsapás kilátása. Nem tartjuk túlzásnak vagy riogatásnak, ha azt állítjuk, hogy síkos lejtőn lépdelünk, amely a harmadik világháborúhoz vezethet.

A második világháború óta először vívnak szimmetrikus háborút Európában, melyben fennáll a nukleáris eszkaláció valós veszélye is. Ez az első közvetlen konfliktus Oroszország és a NATO között, amelyben a világ nagy atomhatalmai (Orosz Föderáció, USA, Egyesült Királyság, Franciaország) vesznek részt.

A háború mindig is a gazdasági szerkezetátalakítás eszköze volt, amelyet a kapitalizmus válság idején alkalmazott. Ma ismét együtt jár a baloldal által annyira kedvelt állami intervenciók politikával, amely már a globális konfliktusokat is megelőzte. A háború az elnyomás legradikálisabb formája, amelyet az államok és a kapitalisták a kizsákmányoltak ellen alkalmaznak. Ezen okok miatt gondoljuk úgy, hogy a jelenlegi konfliktus az összes proletár ellen irányuló közvetlen támadás.

Ez a háború, amely 2014-ben az ukrajnai oroszok elleni támadással kezdődött, a NATO kelet-európai terjeszkedésének tágabb stratégiai összefüggésébe illeszthető be. A terjeszkedés egy olyan militarista és tekintélyelvű hatalom „hátsó udvarát” (gazdaságilag: kereskedelmi terét) érte el, amely nem hajlandó eltérni semmilyen rendbontást a befolyási övezetében, amint azt a 2022. januári kazahsztáni lázadások brutális elfojtása is mutatja.

A legdrámaibb következményeket közvetlenül az ukrán nép és a besorozott orosz fiatalok szenvedik el, de közvetve más népek is érintettek. Az afrikaiaknak el kell viselniük a búza árának emelkedését és a regionális konfliktusok kiéleződését, míg a nyugati kizsákmányoltaknak a területük egyre fokozódó militarizálódásával valamint élet- és munkakörülményeik romlásával kell szembenézniük.

2014 óta Ukrajnában kegyetlen orosz- és népellenes reformokat vezettek be, amelyek a 2022. február 24-i orosz invázió után még szigorúbbá váltak: az orosz ortodox egyház tagjaival szembeni elnyomás; a kommunista-ellenes törvények, amelyek értelmében a „kommunista propaganda” bűncselekményéért akár 10 év szabadságvesztés is kiszabható; a háborús bűnös Sztepan Bandera ünneplése, hivatalos ünnepségekkel és megemlékezésekkel; a náci Jobb szektor és a Szabadság bevonása a fegyveres erőkbe, kezdve a Nemzeti Gárdától a hírhedt Udar és Azov ezred létrehozásáig; a Donbassz lakossága elleni erőszak, támadások, nemi erőszak, gyilkosságok és robbantások (nagyjából 14 000 halálos áldozat 2014 és 2022 között, köztük több száz gyermek); a 2014. május 2-i szörnyű odesszai mészárlás, amikor az Ukrajnától való függetlenséget követelő, fegyvertelen tüntetőket, akik a helyi szakszervezet épületében rejtőztek el, a rendőrség által kísért fegyveres nácik tömege lemészárolta és elevenen elégette. Ezek a hiteles provokációk – amelyek az orosz állam nemzetközi presztízsét és belső elfogadottságát támadták azzal, hogy az Ukrajnában élő lakosságuk egy része ellen irányultak – a háború gyökerei.

2014 óta Ukrajna az Egyesült Államok egyfajta hűbértartóvá vált, egy multinacionális vállalatokra és a nyugati tőkére szabott állammá – olyanná, amit az Egyesült Államok és szövetségesei még azokban az országokban sem értek el, amelyeket közvetlenül megszálltak, és amelyek felett katonai ellenőrzést gyakoroltak, mint például Irak. Példaként említhetjük, hogy Zelenszkij már 2020-ban eltörölte az ukrán termőföldek eladását megakadályozó moratóriumot, és ezzel több millió hektárt adott át a Bayer-Monsanto GMO-k termesztésének, míg az orosz invázió kezdetén a szakszervezetek által kialakított kollektív szerződések megszűntek a 200 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató vállalatokra (ami az ukrán vállalatok túlnyomó többségét jelenti), és betiltották a sztrájkokat és a tiltakozásokat is.

Veszélyesnek és zavarba ejtőnek tartjuk, hogy egyes elvtársak Ukrajnában és máshol is – gazdaságilag, propagandával, sőt katonailag is – támogatják a kijevi kormányt és az „ukrán ellenállást” anélkül, hogy a fentiekről egy szót is szólnának. Történelmileg az első világháború óta ez a vakság az interventismo-ból ered, ugyanabból az erkölcsi mételyből, amely az első globális konfliktus után megnyitotta az ajtókat a faszizmus felemelkedése előtt.

Az „ukrán ellenállás” és a nácifaszizmus elleni partizánellenállás (és általában a szabadságharcok) közötti párhuzam, amely a médiában népszerűvé vált, történelmileg, politikailag és etikailag is elfogadhatatlan. Ha eltekintünk a történelmi kontextus mélyreható különbségeitől (és egy apró részlettől: a náci csoportok jelenlététől az ukrán hadseregben...), a párhuzam elfogadhatatlan az eszközök és célok közötti kapcsolat miatt, a harc célja és módja között. A partizánharcosok az esetek túlnyomó többségében dezertőrök voltak, akik saját államuk hivatalos hadserege ellen harcoltak, míg az ukrán hadsereg a kormány által ellenőrzött reguláris hadsereg. A partizánok fegyveres harcában való részvétel szabad akaratból, önkéntes alapon történt, míg Ukrajnában jelenleg hadiállapot van érvényben, és a harcot megtagadók börtönbe

kerülnek. **A partizáncsoportok politikai és katonai autonómiája** az alkalmazott harci eszközökkel is összefüggött: a puskák, géppuskák, kézigránátok és gyújtóbombák központi kényszerítő apparátus nélkül használhatóak, míg **a műholdak által irányított drónok, rakétavetők, tankok és nagy hatótávolságú rakéták pontos hierarchiát, nevezetesen a NATO parancsnoki láncát tükrözik.**

Egyes anarchisták és baloldali aktivisták részvétele a folyamatban lévő háborúban ugyanezen hierarchia alá kényszeríti az egyént: engedelmesség a parancsoknak, a nyugati hírszerzés által meghatározott célok, alárendeltség egy rendkívül elnyomó kormánynak és a nemzetközi tőke érdekeinek. A NATO-fronthoz való csatlakozás a forradalmi és internacionalista perspektíva feladását jelenti, és etikai szinten a kijevi kormány tekintélyelvű, elnyomó és proletárellenes politikájának kritikáját háttérbe szorítja.

Ezt kimondani egyáltalán nem jelenti azt, hogy bevesszük az Ukrajna „náciatalanítását” megcélzó „különleges katonai művelet” orosz propagandáját. **Nem szimpatizálunk az orosz kormány a népre kényszerített szörnyű rendőrállamával; nem feledkezünk meg az oroszországi ellenzék és az anarchisták elleni üldözésekről, és támogatjuk az Orosz Föderációban és Fehéroroszországban a háború elleni lázadás számos formáját.** Ahogyan elítéljük az „ukrán ellenállás” megtévesztő mítoszát, **úgy utasítjuk el** azt a bizonyos körökben (neo-sztálinisták, jobb- és baloldali populisták stb.) elterjedt elképzelést is, **hogy az orosz-kínai blokk globális emancipációs szerepet tölthet be.** Nemcsak a kizsákmányoltak halálát sérelmezzük uraik és vezetőik nevében (még akkor is, ha ezek a vezetők a legközelebbi ellenségeink ellenségei), hanem mi is tisztában vagyunk vele, hogy a háború „akármennyire borzalmas is, elsősorban belpolitikai ügy” (Simon Weil). Amikor egy állam háborút vív, az az állam a saját népe ellen is háborút folytat, különösképp a saját proletárijai ellen. **A háború mindig megerősíti az uralkodó osztályok hatalmát, fokozza az elnyomottak leigázását és kizsákmányolását.**

Amit most láthatunk, az egy kiterjedtebb, **technológiai fölényért** folyó verseny fejezete is (ahol az Egyesült Államok Oroszország legfőbb szövetségeseivel, Kínával áll szemben). Manapság olyan új, halálos találmányok veszélyeztetik a földi életet, mint még soha korábban. **Az ebben a háborúban bevetett technológiák** – drónok, intelligencia- és irányítórendszerek, mesterséges intelligencia és előrejelző algoritmusok – **közül sokat a csatatéren tesztelnek, majd rendfenntartó erők és technokraták veszik hasznukat a világ minden táján.**

„Ha olyan ötletekkel vagy egyszerű kísérleti projektekkal rendelkeznek, amelyeket a tömeggyártás előtt tesztelni szeretne, küldje csak el nekünk, mi pedig felfedjük, hogyan tovább. Végül megkapja rá a «terepen tesztelve» pecsétet. Az induló vállalkozások mindezek után olyan termékekkel rendelkeznek majd, amelyek versenyképesek lesznek piacon, mert élesben tesztelték őket”. Ezek a szavak nem egy „rendes” gyártótól vagy járművek, szoftverek vagy digitális termosztátok

tesztelőjétől származnak, hanem Volodimir Havrylov tábornoktól; az ukrán védelmi miniszterhelyettől, aki 2022. szeptember 21-én a texasi Austinban tartott Nemzeti Védelmi Ipari Szövetség Future Force Capabilities (A Jövő Haderőjének Képességei) című országos konferenciáján nyilatkozta ezt.

A történelem tekintetében a technológia-tudományok fejlődése háborúhoz vezet, ami fordítva is igaz; a háború elkerülhetetlenül maga után vonja a technológia-tudományok fejlődését. A legtöbb mai technológia alapvetően kettős természetű. A katonai és a polgári kutatás közötti elkülönítés – ha valaha is létezett – mára eltűnt. **Így nem meglepő, hogy a harcmezőkön kipróbált technológiákat a világ más részein – beleértve a békés országokat is – a proletárok ellen használják fel.** Az új technológiák használata és tesztelése fokozza a **lakosság feletti ellenőrzést**, és egyre nehezebbé teszi az állam és a tőke alóli felszabadulást.

Ma minden korábbinál jobban meghatározza egy állam politikai jelentőségét az, hogy versenyképes-e az új technológiák kutatásában és fejlesztésében. A technológiai iparágak a demokratikus Nyugattól a kínai „piaci szocializmusig” befolyásolják a kormányzati döntéseket. Az ukrán konfliktus – tekintettel annak nagyságrendjére és szereplőire – felgyorsítja a számos állam napirendjén szereplő célt, az úgynevezett digitalizációt.

Ahogy az ilyen méretű konfliktusokra jellemző, minden külső frontnak van egy megfelelő belső frontja. Az elnyomás nemcsak Oroszországban és Ukrajnában, hanem a háborús tevékenységekben részt vevő valamennyi országban fokozódik.

A rendőri eljárás módoszatai és az őrizetbe vételek különleges formái mindig is kapcsolódtak a katonai konfliktusok kiéleződéséhez. Céljuk a ellenszegülés és a valódi konfliktus összes lehetőségének eltussolása és elfojtása. Ez jól ismert számunkra itt Olaszországban, ahol az elmúlt időszakban Alfredo Cospitót a 41 bis börtönrendszer alá vetették, számos anarchista folyóiratot és weboldalt betiltottak, az elnyomó eljárások sorozata pedig anarchisták és aktivisták tucatjainak letartóztatásához vezetett. Ez a preventív ellenlázadás szoros összefüggésben áll a kapitalizmus nemzetközi válságával és a globális háború felé irányuló tendenciával.

Az ukrajnai háború egyik kulcskérdése a kommunikáció. A médiabeszámolók gyakran hamisan mutatják be a helyszíni valóságot; gondoljunk a legkirívóbb álhírekre, például arra, ahogy az orosz fegyveres erőkre hárították a felelősséget az Enerhodar-Zaporizzsjai atomerőmű bombázásáért és az Északi Áramlat gázvezeték lerombolásáért. Aminek azonban most tanúi vagyunk, az több mint elfogult tájékoztatás, ez valódi **háborús propaganda**. Ez a propaganda összhangban van a tömeges agymosás azon szintjeivel, amelyeket Covid alatt használtak a domináns narratíva erőltetésére, és tragikusan hasonlít a második világháborús epizódokra: az oroszok megalázása (például az állítólagosan elavult és rossz minőségű felszerelésükről szóló nevetséges hírekkel) és

démonizálása, „hőseink” (köztük a nyíltan náci hősök) dicsőítése, a megfoghatatlan „titkos fegyverek”, amelyek megváltoztatják az események menetét...

Az efféle információk nyilvánvalóvá teszik, hogy háborúban állunk, bár ez a háború egyelőre nem a közelünkben zajlik. Az információs háború mindenekelőtt az agyunk elleni háború, amelynek célja, hogy elfogadtassa velünk azt, hogy ez a megszárlás nemcsak elkerülhetetlen, hanem igazságos és előnyös is. Ezért nyilvánvalóvá kell tenni, hogy az információért felelősök a háborús gépezet szerves részei, és úgy is kell kezelni őket.

Ezen és még sok más okból kifolyólag, sürgősen fel kell élesztenünk az internacionalista kezdeményezést, hogy megállítsuk a folyamatban lévő vérengzést, és hogy elkerüljük további ádáz eszkalációját.

Az ellenségeink nem a frontra kényszerített sorkatonák, s nem a szemben álló ország munkásai, hanem az összes vezető, kormányaik, államaik és hadseregeik. Miközben testvéreinket a legbrutálisabb atrocitásoknak vetik alá, létezik egy burzsoázia, amely a fegyvergyártásból tollasodik meg, és a háború következményeivel spekulál (Ukrajna felosztása és újjáépítése, a migránsok szelektív befogadása, infláció stb.).

Fektessük a hangsúlyt az állam kritikájára, és utasítsuk vissza, hogy bármilyen frontra besorozzanak minket, azzal győzködve, hogy az egyetlen erő, amely megállíthatja a háborút, az a kizsákmányoltak mozgósítása szerte a világon.

Az internacionalizmus számunkra defetizmust jelent, azaz az összes kormány kritikáját a „sajátunkkal” kezdve, minden felettes és a nemzeti burzsoázia elleni támadást azoktól fogva, akik nap mint nap kizsákmányolnak minket. Ezért a frontnak ezen az oldalán hajlandóak vagyunk mindent megtenni, hogy szabotáljuk a NATO-t (a világ fő katonai szövetségét, a nyugati kapitalizmus fegyveres szárnyát), mint ahogyan oroszországi testvéreink is harcolnak a saját oldaluk hadigépezete ellen (amint azt a harcászati szállítási infrastruktúrák és toborzóközpontok elleni támadásokról szóló jelentések tanúsítják), és ahogyan egyéb ukrainai testvéreink is szembeszállnak kormányuk háborús tevékenységeivel. A cenzúra ellenére tudjuk, hogy Ukrajnában vannak olyan emberek, akik háborúellenes propagandát és lázongást terjesztenek, és a gyakorlatban is ellenzik a háborút, például azzal, hogy a szökevényeknek és dezertőröknek menedéket nyújtanak, vagy segítenek nekik elhagyni az országot. Ez szintén koherens defetizmus.

Anarchistaként a mi álláspontunk defetista, mivel a történelem arra tanít bennünket, hogy egyszer s mindenkor az állam romjain nyílhatnak forradalmi kilátások az elnyomottak számára. **A defetizmust a háború árát közvetlenül megfizetni kényszerülőkkel szembeni szolidaritásnak,**

valamint az osztálybosszú aktusának tekintjük azokért a szenvedésekért, amelyeket testvéreink minden katonai konfliktusövezetben elszenvednek. Szolidaritást érzünk a háború minden áldozatával a világ minden szegletében, azokkal, akik menekülni próbálnak, és akiknek szembe kell nézniük a határok akadályával, azokkal, akik a szárazföldön és a tengeren utazva veszítik életüket, és brutális kizsákmányolás várja őket, amennyiben életben maradnak.

A koszovói, kalinyingrádi és tajvani feszültségek, a nigériai, gaboni és más közép-afrikai országok felkelései a konfliktusok globalizálódásának tendenciájába illeszkednek, és jelzik a hatalmas tétet: **ha nem sikerül minden frontot megsemmisítenünk azáltal, hogy mindenki a saját államát és a saját uralkodó osztályait támadja, akkor az emberiség megsemmisülése vagy kíméletlen rabszolgasorba taszítása fenyegethet minket egy végtelen háború állapotában. Ennek ellenkezőjeképp, forradalmi lehetőségek nyílhatnak meg számunkra.**

Bár eddig nem alakultak ki jelentős, a háborút ellenző mozgalmak, fontos kiemelni, hogy a szüntelen propaganda ellenére a lakosság jelentős része – még Nyugaton is – ellenzi a háborús erőfeszítések támogatását. Ezt a tömeges mozgósítás kiépítésének szempontjából kell figyelembe vennünk.

Ezért egy radikális, nemzetközi és széleskörű mozgósítás kiépítésére szólítunk fel, amelynek a háború szabotálásával arra kell törekednie, hogy alulról kényszerítse ki a viszálykodások megszüntetését. Nem kérünk semmit a kormányoktól, és nem is bízunk bennük, viszont tisztában vagyunk azzal, hogy a kizsákmányoltak közvetlen fellépése világszerte az egyetlen valódi erő, amely véget vethet a mézárlásnak. Ezért úgy véljük, hogy szembe kell szállni a háborús gépezettel mind Oroszországban, mind Ukrajnában, valamint a nyugati kapitalista országokban, amelyek felelősek ezért a konfliktusért és az elmúlt harminc év összes főbb háborújáért.

- Támogassuk a dezertálást minden fronton, nyújtsunk menedéket és szolidaritást mindazoknak, akik kibújnak a katonai besorozás alól, és nem hajlandók részt venni a mézárásban!
- Szabotáljuk a katonai gépezetet, akadályozzuk meg a fegyvergyártást és állítsuk meg a hadászati logisztika áramlását!
- Leplessük le a propagandagépezetet! Ebben a hibrid háborúban a média a háborús apparátus szerves része!
- Lépünk fel a területek katonai megszállása, a katonai bázisok, a hadgyakorlatok és a közélet militarizálása ellen!
- Támogassuk egy valódi általános sztrájk szükségességét, amely a rituális és színlelt szempontokon túlmutatva ténylegesen leállítja az érintett országok iparát és logisztikáját!

- Lepeljük le az egyetemi kutatások, a katonai-ipari apparátus és a minden háború gyökerét jelentő kapitalista gazdasági érdekek közötti cinkosságot!

HARCOLJUNK AZÉRT, HOGY AZ URAK HÁBORÚJA AZ URAK ELLENI HÁBORÚVÁ VÁLJON!

Róma, 2023. szeptember 2.

Anarchisták Romából, Genovából, Carrarából, Cosenzából, Modenából, Milánóból, Leccóból, Torinóból, Umbriából, Trentinóból és Közép-Olaszországból.

Kapcsolat: [appelloantimilitarista\(@\)anche.no](mailto:appelloantimilitarista(@)anche.no)

A fegyver csövébe nézve: az ukrán anarchizmus eltérítéséről – Nefelejcs Gergő

Ez a cikk az Olasz Anarchista Federáció (F.A.I.) „Egy új anarchista kiáltvány a háború ellen” által kiváltott vitasorozat része.

Némi késéssel, de Magyarországra is megérkezett a nagy anarchista Ukrajna-vita. Bár már az orosz invázió kezdetekor érezhető volt, hogy markánsan különböző elképzelések és álláspontok ütköznek a kérdés kapcsán a hazai radikális baloldali közegekben, úgy tűnik, hogy mostanra érett meg a helyzet annyira, hogy a nagyobb nyilvánosság elé tárja mindenki a lapjait.

(Bár a Részeg Hajó kollektíva már terjesztett kiadványokat tavaly is, és a Forr a Világ is három adást szentelt neki korábban, a szélesebb közvélemény most szembesülhet ezzel a vitával.)

Bár a hazai autonóm, antifasiszta, anarchista, liberter-kommunista, sima kommunista stb. közeg pici és gyenge, a vita *pont ezért* nem tét nélküli: ha úgy tetszik, a tágabb közeg jövőjét az befolyásolja, hogy egy-egy vitás kérdésben milyen pozíciót vesz fel, és ebből milyen cselekmények következnek.

Az Ukrajna-kérdés a nemzetközi közeg viszonylatában pedig parázs vita tárgya. Nemcsak a Libcomon vagy a különböző kollektívák lapjain dúl, de nemzetközi találkozókön is szinte tettelegességig fajul a kérdés, hogy anarchistákként *mit tegyünk*: támogassuk-e Ukrajnát az Oroszországgal szembeni harcban, vagy ragaszkodjunk az elveinkhez, miszerint *nincs más harc, csak az osztályharc?*

Még mielőtt a tárgyra térnék, szeretnék rávilágítani egy mélyebb különbségre a két hozzáállás között. Mert bár látszólag anarchisták vitáznak az egyik és a másik nézőpont mellett is, valójában *nem ugyanarról* az anarchizmusról van szó, és a különbség szembeötlő azok számára, akik ismerik a radikális kritika különböző nyelvjárásait.

Az érthetőség kedvéért megpróbálom leegyszerűsítve összegezni a két oldal álláspontját és annak nyelvezetét:

A kapitalista háborúban az uralkodó osztályok küldik a vágóhídra a munkásosztályt, hogy az életét adja az érdekeikért. Az imperializmus az

egymással versengő kapitalisták háborús formája, amelyben a gazdagok csak gazdagodnak, a szegények pedig elpusztulnak. Hogy a munkásosztályt a hadviselésre rábírja, a burzsoázia egyszerre használ kényszerítő eszközöket és ideológiaiakat is: az előbbire példa a kényszersorozás, míg az utóbbira a propaganda. Elhitei a dolgozókkal, hogy a „földjüket, a hazájukat és a kultúrájukat” kell megvédeniük, miközben abból igazából semmi sem az övék. Az egyetlen kiút a forradalmi defetizmus, azaz ha a különböző nemzetek munkásai rájönnek, hogy több a közös érdekük egymással, mint uralkodóikkal, és úgy szabotálják a hadigépezetet, ahogy tudják, ha pedig az alkalom megfelelő, akkor fegyvereiket az uralkodók ellen fordítják a társadalmi forradalom nevében.

Ez az anarchista álláspont. Veretes nyelvezet, osztályal kel és fekszik. Sose lesz és sose volt népszerű, pláne nem háborús pszichózis idején. Nincs az a demokrácia háború idején, ahol az ebből következő gyakorlati utasításokat és iránymutatásokat megtorlás nélkül papírra lehetne vetni. De ezt követte Mahno és Malatesta is, *mert ez következik az elméletből.*

A másik oldal érvrendszere valahogy így hangzik:

Putyin egy őrült, imperialista diktátor, aki megtámadta a szomszédos, demokratikus Ukrajnát. Bár Ukrajnával vannak bajok, attól még az ukránoknak jogukban áll megvédeni magukat az agresszortól, és nekünk kötelességünk segíteni őket, pénzzel és fegyverrel, mielőtt előbb a lakosságot irtja ki az orosz imperializmus, majd utána mi következünk. Nincs jogunk innen távolról megítélni, hogy mi a helyes cselekedet, hiszen ha ukrán anarchisták úgy döntöttek, hogy ők csatlakoznak a területvédelmi erőkhöz, akkor bizonyára az a helyes. Aki ilyen helyzetben nem támogatja a megtámadottat, az a támadó oldalán áll, ahogy aki hallgat, ha erőszakot lát, az az erőszaktevő oldalán áll.

Csupa erkölcsi imperatívusz, semmi osztály. A mondatok alanya Ukrajna – vagy az ukrán nép. Akik ezen az állásponton vannak, azok egyre kevésbé nyilatkozzák magukról, hogy anarchisták vagy antifasiszták lennének, hanem valami ködös *antiautoriter* zászló alatt gyülekeznek, egyfajta vörös népfrontként, és aktívan segítézik is az e zászló alatt Ukrajnában harcoló elvtársaikat adományok gyűjtésével, szolidaritási bulik szervezésével.

A két álláspont *nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen* egymással, és itt most a vitasorozat előző cikkéből kell idézzek:

Ezt nehéz a hivatkozott szövegből kihámozni, mert erősen elméleti és alig van benne pragmatikus, gyakorlati tanács. Valami olyasmit, hogy ne vonulj be, dezertálj, tedd fel a kezed és sétálj el onnan. Hogy minden embernek a saját országa kormányának és tőkésosztályának leküzdéséért kell harcolnia. Tehát gyengítsék a megtámadott oldalon védekezők erejét? Ez nem a megtámadónak segítség? Számtalan cikket olvastam a témában, amely hasonló hangnemben íródott, de továbbra sem látom át, hogy mit tudnék tanácsolni a harkivi haverjaimnak, hogyan lehetnének jó anarchisták ebben a helyzetben. Azt gondolom, hogy nem is nekünk feladatunk megítélni ezt, mert akárhogy is nézem, ízléstelennek találom, hogy mi egy EU és NATO tagállam polgáraiként az ún. „safe-space-ből”, egy kényelmes, privilegizált helyzetből döntsük el, hogy „odakint”, akiknek mindennapi valósága az élet-halál harc, hogyan cselekedjenek.

A kérdés azonban nem az, hogy az ember hogyan legyen *jó anarchista* a fronton: a kérdés az, hogy ha egy anarchista a fronton, egy nemzeti hadsereg kötelékében harcol, vagy otthon az anarchizmus nevében egy nemzeti haderő támogatására buzdít, gyűjt pénzt stb. az *anarchista-e még egyáltalán*.

Erre a válasz egyszerűen az, hogy nem, *nem az*.

Mert feladta az elveit, és már valami más mozgatja a cselekedeteit, másból nyeri a meggyőződését: és mivel tevékenyen részt vesz két állam konfliktusában *az egyik fél oldalán*, az autonómiáját is feladta, azaz végső soron a saját sorsa feletti irányítást is más kezébe adta.

Ez pedig sajnos nem egy elvi, hanem egy véresen gyakorlati kérdés: ennek pedig nincs szomorúbb példája, mint Ilja, avagy Dmitrij Petrov, akinek a búcsúlevelével zárul a vitasorozat előző cikke is.

Ilja kalandregénybe illő életet élt: megjárta Rojavát, Fehéroroszországot, az általa életre hívott BOAK bátor szabotázsakciókat hajtott végre az orosz hadigépezet ellen, míg ő maga is csatlakozott a területvédelmi erőkhez Ukrajnában, azzal a céllal, hogy egy anarchista, antifasiszta és tekintélyellenes osztagot hozzon létre.

A búcsúlevelén kívül azonban más írása is fent maradt, ami már előrevetítette, hogy mi vár azokra az elvtársakra, akik ebben a helyzetben az ukrán hadsereg oldalára állnak.

Az alakulatuk fennállásának negyedik hónapján, a 2022 júliusából következő levelet közölte a Libcom (ford. DeepL + az enyém, ahogy a kiemelések is):

Néhány hónappal a háború előtt riasztó pletykák kezdtek keringeni. Abban a pillanatban a kijevi libertárius közösségben elkezdtek megvitatni, hogyan viselkedjenek az anarchisták, ha a teljes körű háború veszélye valósággá válik. Nagyon kevesen hittek abban, hogy ez valóban bekövetkezik. Abban az időszakban alakult ki bennünk az az elképzelés, hogy katonai és civil ágakra egyaránt szükségünk lenne. Több megbeszélést is tartottunk; megállapodtunk egy TDF-es [Területvédelmi Erős] elvtárssal is, és tartottunk vele néhány képzést. Az egyik elvtárs elkészítette a közösségi média fiókokat. Minden előkészületünk kezdetleges volt. Azonban az „X. napon” [az invázió első napján] elkezdtek követni ezt a keretrendszert, és ez nagyon sokat segített. A Szolidaritás hadművelet [Operation Solidarity], az antiautoriter szakasz és az Ellenállási Bizottság [Resistance Committee] – talán a háború alatti libertárius tevékenység leglátványosabb példái – mind-mind nagymértékben ennek a felkészülési folyamatnak az eredményei. Ez mutatja a tervezés és a forgatókönyvek kidolgozásának fontosságát, hogy hogyan fogunk cselekedni különböző lehetséges helyzetekben.

[...]

Tudnánk-e a jelenlegi körülmények között az állami hadseregtől függetlenül fegyverrel ellenállni az invázióknak? A válasz egyértelműen nem. A legtöbb ilyen ötletet az országtól távol, a helyi kontextustól elszakadt emberek terjesztik elő. Először is, jelenleg nincs elég struktúra vagy erőforrás a mi oldalunkon ahhoz, hogy komolyan pályázzunk egy független fegyveres erő létrehozására. Ugyanakkor az ukrán államnak elég ereje és akarata van ahhoz, hogy bármilyen teljesen autonóm erőt elnyomjon. Ebben a helyzetben a nem állami gerillaharc csak az orosz hadsereg által megszállt területeken lehetséges.

[...]

Több, a médiatevékenységgel kapcsolatos konfliktus után ugyanez az európai elvtárs [egy csatlakozott anarchista segítő] azt javasolta, hogy válasszunk egy médiabizottságot. Ezt a parancsnokság jóváhagyta, és meg is tette. Minden szakasz résztvevője szavazhatott, és a bizottságot a legtöbb szavazatot kapott három jelölt alkotta. Minden interjút, szöveget és fényképet, amelyet a szakasz résztvevői közzé akarnak tenni, a médiabizottságnak kell jóváhagynia, amely eldönti, hogy megfelelnek-e a szakaszparancsnokság által meghatározott normáknak (elsősorban a biztonságnak és annak, hogy ne járassák le az ukrán hadsereget).

Egyelőre mindezek az intézmények szünetelnek, mivel az egység társadalmi mikrokozmoszát a fent említett bürokratikus akadályok megrongálták, és a résztvevők többsége ennek következtében elfáradt és depressziós lett.

A szervezetek neveit azért emeltem ki, mert róluk még lesz szó – lévén ők és az utódszervezeteik azok, amelyek pénzt gyűjtenek a fronton harcoló katonáknak, koordinálják az önkéntes harcosokat, és propagandatevékenységükkel az ukrán háború képét is formálják az európai radikális miliőben.

Ilja leveléből kitűnik, hogy a hadseregbe való betagozódással hogyan szűkült az egységük mozgásteret. Bár ebben a levélben még inkább arra panaszkodik, hogy a hátország mennyire unalmas még egy háborúban is (ekkor még nem küldték őket a frontra), idén áprilisban ő és több társa életét vesztette a bahmuti vérfürdőben.

Sajtóértesülések szerint a szélsőjobboldali, magukat keresztény táliboknak valló *Testvériség* csapataival együtt harcoltak: a szervezet vezetője még azt is állította, hogy megtértek Istenhez, azaz csatlakoztak hozzájuk. Ezt azonban elvtársaik cáfolták.

Csatlakozni valóban nem csatlakoztak, de együtt kellett fogniuk a golyót a városban, amelyet végül elfoglalt az orosz hadsereg.

Itt talán érdemes visszatekinteni arra, hogy az ukrán anarchisták *hogyan álltak a háborúhoz* a megszállás előtt. Mert bár ma valóban a harcoló tekintélyellenes csoportok látszanak csak, ez azért van, mert a nyugati háborús propaganda kitűnően fel tudja használni őket a saját PR céljaira. S bár jelenleg 150-nél több harcosról tudunk, azért az ukrán radikális színtér ennél nagyobb, és nyilván a háború előszelében élénk vitákat tartottak a kérdésben.

Ennek emlékét őrzi a Libcomon megjelent, 2022 februárjának elején kelt „Elephant in the Room: Ukraine: Between Two Fires – Anarchists in the Region on the Looming Threat of War”.

Ebből idézek (ford. DeepL + javítottam és kiemeltem):

Akkoriban [2014, Majdan] a fasiszták felemelkedését a Majdan-tüntetésekön úgy jellemeztük, mint „reakciós ellentámadást a társadalmi mozgalmak terében”:

Elképzelhetjük a rivális fasizmusok jövőjét, amelyben a valódi felszabadításért folytatott küzdelem lehetősége teljesen láthatatlanná válik.

Ma már nyolc évvel odébb vagyunk ebben a jövőben. Az ukrajnai tragédiák – 2014-től az oroszok által támogatott polgárháborún keresztül a Donecki és Luhanszki területen egészen napjainkig – megmutatják, hogy milyen katasztrofális következményei vannak a tekintélyellenes mozgalmak gyengeségének Oroszországban, Ukrajnában és az Egyesült Államokban.

Ebben az összefüggésben azt látjuk, hogy a konfliktus mindkét oldalán az állami szereplők az antifasizmus és az antiimperializmus diskurzusait mozgósítják önkéntesek toborzására és ellenfeleik delegitimálására. Fasiszták és önjelölt antifasiszták egyaránt harcolnak már évek óta az orosz-ukrán konfliktus mindkét oldalán, ahogyan mindkét oldal támogatói imperialistának nevezik a másik oldalt. Ahogy egyre mélyebbre jutunk a 21. században, valószínűleg egyre több fegyveres harc lesz, amely az anarchisták és más antifasiszták és antiimperialisták toborzására törekszik. Nem szabad sem irrelevánssá tennünk magunkat azzal, hogy minden konfrontációtól távol maradunk, sem pedig hagynunk, hogy a sürgősség érzése költséges rossz döntésekbe hajszoljon bennünket.

[...]

Ez számos nehéz kérdést vet fel. Vajon az anarchisták képesek-e hasznos segítséget nyújtani az állami hadseregnek? Ha tudnak, akkor kell-e nekik? Hogyan támogathatnák az ukrán hadsereget anélkül, hogy ezáltal ne tennék

lehetővé, hogy az még veszélyesebb legyen a társadalmi mozgalmakra és a kisebbségekre Ukrajnán belül, nem is beszélve a fasiszta Azov-ezred legitimálásáról? A háromoldalú hadviselés egyik alapelve, hogy nem szabad az egyik ellenfelet erősíteni a másik legyőzése érdekében. Ezt jól példázzák az ukrainai anarchisták szerencsétlenségei egy évszázaddal ezelőtt, akik a reakciós Fehér Hadsereg legyőzését helyezték előtérbe, hogy aztán Trockij Vörös Hadserege elárulja és meggyilkolja őket.

Hasonlóképpen, ha az anarchisták együtt fognak dolgozni az államhatalmi csoportokkal – ahogy ez már megtörtént Rojavában és máshol -, akkor ez még fontosabbá teszi az államhatalom kritikájának megfogalmazását és egy olyan árnyalt keretrendszer kidolgozását, amely alapján értékelni lehet az ilyen kísérletek eredményeit.

A militarizmus legjobb alternatívája egy olyan nemzetközi mozgalom kiépítése lenne, amely minden nemzet katonai erőit cselekvésképtelenné tenné. Az ukrán radikálisok érthetően cinikusan nyilatkoztak arról, hogy az egyszerű oroszok vajon tesznek-e bármit is annak érdekében, hogy megakadályozzák Putyin háborús erőfeszítéseit.

[...]

Tekintve, hogy Oroszország részben az ukrán és az orosz identitás közötti feszültségek miatt tudta megvetni a lábát az ukrainai Donbász régióban, az oroszellenes érzelmek csak Putyin kezére játszanak. Bármi, ami az orosz nép, nyelv vagy kultúra ellen polarizál, megkönnyíti az orosz állam erőfeszítéseit egy kis szakadár köztársaság létrehozására. Hasonlóképpen, ha a nacionalizmus történetét nézzük, láthatjuk, hogy az orosz katonai agresszióval szembeni bármilyen ellenállás, amely elmélyíti az ukrán nacionalizmus erejét, csak a jövőbeli vérontás útját fogja kikövezni.

Az ukrán anarcho-militarizmus, ami végül leuralta a diskurzust, azonban itt is megjelenik baljós árnyként, az ukrán anarchistával való interjúban:

Rendben. Voltak ezek a minszki megállapodások [2015-ben], amelyek egyfajta megállapodások voltak Putyin, Merkel és a Nyugat/Kelet között. De csak, hogy egy benyomást keltsünk Donbászban: történt ott valami az elmúlt években, vagy igaz volt, hogy nem történtek katonai akciók, és nem történt semmiféle erőszak?

Persze fontos tudni, hogy a mai napig nem igazán hajtották végre azokat a minszki megállapodásokat. És bár a konfliktus aktív szakasza – amelynek során a frontvonal fel-le mozgott, és jelentős hadseregmozgásokra került sor – valóban lezárult, ez még mindig az állandó konfliktus, az állandó kisebb összecsapások zónája, ahol minden héten biztosan, sőt néha naponta vannak halálos áldozatok. Mindkét oldalról még mindig sok a lövöldözés. Ez egy soha be nem gyógyuló seb. Ez még mindig folyamatosan zajlik, még ha alacsony intenzitással is.

Ezekre az eseményekre mi volt a helyi anarchista mozgalom vagy az antifasiszta mozgalom reakciója? Ha jól emlékszem, az antifasiszta mozgalom „antifasiszta” része csatlakozott az oroszok elleni harchoz, és háborúba vonult a Donbászban... de mi van az anarchistákkal és az antifasiszták másik részével, akik nem vettek részt a háborúban?

Ezen a ponton először is el kell mondanom, hogy a most tárgyalt időszakokban még nem Ukrajnában éltem, 2015-ben, 2016-ban, 2017-ben és így tovább. De még ma is tudom valahogy értékelni, és persze már korábban is rajta volt az ujjam a mozgalom pulzusán.

Igen, az anarchista mozgalom egy része valóban megkapta ezt a „hazafias”, vagy ha úgy tetszik, „antiimperialista” érzületet, és ezt a védekező oldalt vették fel – vagyis néhányan csatlakoztak az önkéntes egységekhez és a hadsereghez, a reguláris hadsereghez is, motiválva attól, hogy szembeszálljanak a putyini imperialista állam nagyobb gonoszságával. Néhányan talán mérsékeltebb és internacionalistább álláspontot vettek fel, és megpróbálták hangsúlyozni, hogy egyik oldal sem jó, hogy mindkét oldal elnyomó és rossz politikát képvisel – mind az orosz állami oldal, mind az ukrán állami oldal.

De jelenleg úgy gondolom, hogy a helyi anarchista közösség abszolút többsége rendkívül ellenséges minden orosz invázióval szemben, és nem hisz a putyini oldal mindenféle spekulációjának, hogy ez valamiféle antifasiszta akció, amely szembeszáll az ukrán szélsőjobboldali politikával és így tovább. Szó sincs róla. Ez csak egy imperialista lépés. Ez minden helyi elvtárs számára világos.

[...]

Igen, de néhányan biztosan azt mondanák, hogy „Hé, ti anarchisták vagytok az állam ellen, és most az államot véditek”. Egészen biztos vagyok benne, hogy néhányan úgy gondolják, hogy az anarchistáknak teljesen ki kellene maradniuk ezekből a konfliktusokból. Mit válaszolnál nekik?

Először is azt válaszolnám nekik – köszönöm, ez egy értékes kritika. Tényleg fel kell mérnünk, hogyan avatkozzunk be, hogy ne váljunk csak eszközzé valamelyik állam kezében. De mindenképpen, ha okos politikát alkalmazunk – ha a politika művészetét alkalmazzuk, azt mondanám –, akkor van esélyünk erre. Ha távol maradunk az állami konfliktusoktól, akkor távol maradunk a tényleges politikától, ahogyan azt már korábban is mondtam. Ez most az egyik legjelentősebb társadalmi konfliktus, amely a térségünkben zajlik. Ha elszigeteljük magunkat ettől, akkor elszigeteljük magunkat a tényleges társadalmi folyamattól. Tehát valahogyan részt kell vennünk benne.

Természetesen nem kérdéses, hogy szembe kell szállnunk a putyini imperializmussal. Ha ily módon bármiféle együttműködésre van szükségünk, akkor szükségünk van rá. Természetesen nagyon óvatosan, nagyon óvatosan kell felmérnünk, hogyan ne váljunk függővé néhány nagyon reakciós és negatív hatalomtól. Ez valóban kérdés és kihívás, de ez az a nehéz út, amelyen haladhatunk. Az ilyen kihívások elől való menekülés egyenlő a megadással az anarchia előmozdítása, a társadalmi felszabadítás és a forradalom előmozdítása szempontjából a régióinkban. És ez számomra és sok más elvtárs számára nem elfogadható álláspont.

Kemény sorok ezek alig két héttel az invázió kezdete előtt.

Ami tény, hogy milliók menekültek el Ukrajnából – sokan Oroszország felé, miután a sorozható férfiak előtt lezárták az utat nyugatra -, köztük számos anarchista is. Sokan maradtak, bujkálásban, vagy miután besorozták őket egy kézbe nyújtott behívóval a kocsmában vagy egy benzinkútnál, ellenük az ukrán állam hajtóvadászatot indított stb.

Az ismert történeteket nem kell újra felsorolni. De az látható, hogy az ukrán anarchisták nem mind jelentkeztek önként a hadseregbe: a kérdés erős vitákat váltott ki az ottani szintéren belül, és vált ki a mai napig a nemzetközi környezetben is.

Különösen azért, mert az ukrán hadsereg helyzete siralmas: a besorozott katonák annyira nem kapnak felszerelést, hogy rendszeresen gyűjtést szerveznek nekik a barátaik. Az önkéntes ezredekhez csatlakozók még zsoldot se kapnak, azt is közösségi finanszírozásból kell megoldaniuk.

A kérdés az, hogy kik azok, akik a tekintélyellenesség zászlaja alatt harcolnak a mai napig Ukrajnában, és kik azok, akik nekik gyűjtenek pénzt fegyverre, miközben az álláspontjukat kérelhetetlenül képviselik mindenütt, ahol a vita előkerül?

Azaz: kik gyűjtik a pénzt Európa szerte ezeknek a csoportoknak?

Nos, az ügyet még mindig azok a szervezetek viszik, amelyeket Ilja megemlít a levelében. Érdemes kritikusan szemlélni a kommunikációjukat, hisz ahogy a levélben szerepel, a betagozódással a médiatevékenységük is szűrésen megy keresztül, hogy ne sértsék az ukrán hadsereg biztonságát vagy jó hírnevét.

Az általuk életre hívott Resistance Committee Telegramja a mai napig aktív, manifesztójuk fellelhető a CrimethIncen – ami egy kifejezetten sajátos, inkább liberális mint anarchista álláspont 2014-től levezetve.

A harcolók között ott van még a Kayfariki group (csinos ukrán zászlóval pózolván), akik a Hoods Hoods Klanhoz köthetőek – egy kijevi antifasiszta futballultrákból verbuválódott egység, amely már 2014-ben kiegészített a „nemzeti anarchistákkal” / *fasisztákkal*, hogy 2022-re több más ultracsoporttal együtt felvegyék a harcot a megszálló erővel.

A pénzgyűjtést eredetileg az Operation Solidarity végezte, amely tavaly nyáron szakadáson ment keresztül – de az utolsó posztjukból látszik, hogy az általuk gyűjtött majd' 60.000 euróból 41.000 ment fegyverzetre.

Az utódjuk Solidarity Collectives elnevezés alatt fut, ami valójában több különböző csoportot foglal magába, mint pl:

Ma Radical Aid Force néven viszik ugyanezt a tevékenységet, ami kétségkívül egy profi médiavállalkozás – már-már parodisztikusan rájátszva az identitáspolitika különböző árnyalataira, mintha nem is egy militáns anarchista szervezet lennének, hanem egy liberális büntudatra apelláló profi NGO.

Náluk egyértelműbb a „Good Night Imperial Pride” brigád, akik egyértelműen fegyverzetre gyűjtenek a fronton harcoló „tekintélyellenes” harcosoknak – bár egy interjúban simán bementék, hogy az ukrán hadseregnek gyűjtenek, egyúttal őszintén meglepődtek, hogy Németországban az anti-imperializmus a NATO-ellenességet jelenti.

Gondoljon bárki bármit a háborúról, abban megegyezhetünk, hogy ezek az emberek elég távol kerültek az ukrán elvtársak által is latolgatott anarchizmustól és az antifaszizmustól is. Nem hiába használják már inkább a tágabb, bármit is jelenthető, *népfrontos* tekintélyellenes kifejezést.

De akkor miért keresik az autonóm, antifaszista, anarchista stb. közegeket, hogy rávegyék őket a támogatásukra?

(Az általuk használt érvek mindenesetre annyi helyen feljöttek már, hogy az Anarchist Library-n külön szekció van rá – remélem, mire lefordítjuk, addigra kitör a tűzszünet.)

A teljesség kedvéért pedig meg kell említeni azt is, hogy mint a Mérce is beszámolt róla, a jelenségnek van egy szélsőjobboldali párja is: a túloldalon amerikai fasiszták buzdítanak az oroszok elleni harc felvételére, a cikkben szereplő Robert Rundo a magyar szélsőjossal is kiváló viszonyt ápol.

Én a gondolataimat csak a következőkkel zárnám, aztán tegyen mindenki a saját lelkiismerete szerint.

Eltérítés háború idején

Magyarországon talán nem kell bemutatni a *kisajátítás / eltérítés* fogalmát, hisz nagyjából az egész médiánk és politikai osztályunk azzal szórakozik, hogy a különböző, alulról jövő kezdeményezéseket a maga érdekei szerint becsicskítsa.

Mint Carpenter filmjében, ahol a szörny felveszi az egyik élőlény formáját, hogy a többi bizalmába férkőzzön, aztán megegye őket, úgy tudnak erősebb, jobban szervezettebb csoportok beférkőzni a kissé naiv, pillanat hevében felfokozott állapotban lévő emberek közé, és végül az egészet a maguk kénye-kedve szerint kitekerni.

Nos, az *interszekcionalizmus* az valami ilyesmi volt: egy amerikai akadémiáról kijött elmélet, aminek volt fogantatója az autonóm-anarchista mozgalmakban is, miszerint nem elég az osztályszempontokat figyelembe vennünk, hanem néznünk kell azt is, hogy ezen *belül* az emberek szívnek-e a rasszizmus, szexizmus, xeno-/homo-/transzfóbia miatt, meghallgatni az ő szempontjaikat is, és ezek tükrében változtatni a taktikánkon és stratégiánkon és a viselkedésünkön is.

Ez eddig rendben is volna, *csak* mára oda jutottunk, hogy az interszekcionalizmus egyfajta áldozatisági totemoszlopot állít fel az elnyomott identitások alapján. Mindig azé a szó és a figyelem, aki a legalacsonyabban áll a hierarchiában, és ha kell, az interszekcionalista szempontokkal neki megyünk még az osztályszempontoknak is. Elvégre ha a szakszervezeted túl férfias, vagy túl fehér, vagy túl heteró, akkor nem *reprezentál* mindenkit, és ha nem teszel ellene, akkor lám-lám, te vagy csendben, miközben erőszakot tesznek.

Az ukrán háború kapcsán nehéz nem észrevenni, hogy *Ukrajna* és az *ukrán nép* a tökéletes áldozat (hiába fantazmagória, hiszen mint homogén dolog *nem létezik*), akinek a nevében beszélni kell és lehet (hiszen az interszekcionalizmus lényege, hogy valaki *reprezentáljon*, te véletlen se reprezentáld magad: az lenne az autonómia). Akiket minden áron támogatni *kell*, különben lám-lám, te vagy csendben...

Az interszekcionalizmus felfutása nagyjából egy időbe tehető az Occupy hullám kifulladásával – és jó eszköz volt a balos-szocdem Bernie és Corbyn kicsinálásában is.

Máshogy szólva: az interszekcionalizmus volt az osztályharcos anarchizmus kisajátításának-eltérítésének az eszköze.

Most pedig, miután a nyelvezet, a kód, az attitűd elterjedt – hiszen már senki nem könyvekből vagy mozgalmakból vezeti le magát, hanem az éppen aktuálisan futó „ügyből”, az „úgy néz ki, mint én” esztétikájából, minden a reakció, az attitűd, a helyes hozzáállás: a propaganda már nem csak dörgedelmes cikkek formájában érkezik, hanem úgy, hogy hirtelen minden haverod szerint ez a *téma a fontos, és ez a hozzáállás a helyes*, minden az *azonosulás/elutasítás*, semmi sem a gondolat – nos, most a nyugati katonai gépezet tud rántani egyet az interszekcionálisokon is: *az igazi anarchizmus az, ha Putler ellen harcolsz Ukrajnában! Az osztályharc csak a homofób, szexista, rasszista, xenofób, transzfób orosz ork-fasizmust segítené! Aki hallgat...*

Az eltérítéssel szemben nem lehet úgy védekezni, hogy az ember azt nézi, mitől vagyok *jó* vagy *rossz*, hiszen pont erre játszik, hogy azt keretezi át állandóan, hogy mi a *jó* és mi a *rossz* cselekedet.

Az eltérítéssel szemben egyedül úgy lehet védekezni, ha az ember ragaszkodik az elveihez, ha nem fut az árral, ha nem hagyja magát felfűteni a címlapok által generált pánikhangulattal, ha nem ront előre cselekedni *csak azért, hogy a benne lévő feszültséget csökkentse.*

De ehhez elvek kellene, amelyek mellett kitartunk, és amelyek fényében vizsgáljuk a világunkat: kapaszkodók, melyekkel tudunk feljebb jutni, akkor is, ha felülről nyomnak, alulról meg húznak.

Elvek nélkül pedig nem vagyunk több, mint üres lapok, amelyekre az uralkodó osztály az érdekei szerint azt firkál, amit csak nem szégyell – és látható, hogy akár egymás torkának is ugraszthat minket fegyverrel, ha nem vigyázunk.

<https://tett.merce.hu/2023/08/02/a-fegyver-csovebe-nezve-az-ukran-anarchizmus-elteriteserol/>

Felhívás: Nemzetközi szolidaritási napok a dezertőrökkel

Továbbra is tombol az ukrajnai háború, annak minden negatív következményével a világ nagy részére nézve. Ugyanakkor folytatódik a dezertálás és a besorozás megtagadása is, ami, ha széles körben elterjedne, a háború végéhez vezethetne. Ezért teszik közzé a közép-európai régió anarchistái ezt a felhívást a dezertőrök aktív támogatásának megszervezésére. Bárhol is élünk, tegyünk minden egyes napot a nemzetközi munkásosztály szolidaritásának és a háborúval szembeni ellenállásnak a napjává! Szerveződjünk a munkahelyeken, az iskolákban és az utcákon, hogy erősítsük a dezertálók befolyását! Harcoljunk méltó körülményekért mindazok számára, akik megtagadják, hogy ágyútöltelékként szolgáljanak az imperialista háborúban!

Legalább 200 000 ember menekül Oroszországból Putyin katonai mozgósítása elől, míg tízezrek menekülnek a besorozás elől Ukrajnában. Egyes hangok mégis azt állítják, hogy „a dezertőrök száma olyan elhanyagolható, hogy furcsa erről egyáltalán beszélni”. Szembe kell szállnunk eme cinikus próbálkozásokkal, melyek megpróbálják „láthatatlanná tenni” azokat az embereket, akik úgy döntenek, hogy nem szolgálnak a hadseregben, disszidálnak vagy politikai okokból kivándorolnak. Hallatnunk kell a hangjukat, és gyakorlati segítséget kell nyújtanunk nekik.

A háborúellenes beszédek önmagukban nem rendelkeznek a háború megállításához szükséges felforgató erővel, ezért olyan feltételeket kell teremtenünk, amelyek megkönnyítik a dezertálást fontolgató emberek számára, hogy eljussanak az elmélkedéstől a cselekvésig. Nem arról van szó, hogy ki kell állnunk a frontvonalba a két hadsereg tankjai közé, azzal a meggyőződéssel, hogy ez majd ráveszi a katonákat, hogy letegyék a fegyvert. Inkább arról, hogy nemzetközi szinten megteremtsük azokat a feltételeket, amelyek biztosítják, hogy a dezertőrök biztonságosan disszidálhassanak, és büntetőeljárás vagy társadalmi megbélyegzés veszélye nélkül élhessenek egy másik országban.

Pillanatnyilag az oroszországi és ukrajnai háború ellenzőinek szinte nincs hová menniük. „Saját” kormányaik csapdába ejtették őket az országuk határai között, miközben a szomszédos országok nem hajlandóak befogadni őket és tisztességes anyagi feltételeket biztosítani számukra. Amennyiben az emberek választási lehetőségei továbbra is arra korlátozódnak, hogy vagy kénytelenek a hadseregben szolgálni, vagy pedig üldöztetésnek néznek elébe, akkor aligha számíthatunk a dezertálások számának növekedésére. Nemcsak a civil menekültek, hanem a hadseregből dezertálók számára is meg kell nyitni a határokat a háborús vonal mindkét oldalán. Pontosan ez az, ami jelentősen gyengítheti a háború dinamikáját.

Ez viszont soha nem valósulhat meg az adott kormányokkal való tárgyalások útján, – hisz ezek ugyanúgy a tőkés világ részei – sem pedig olyan szociáldemokrata felhívások hatására, hogy „tegyünk engedményeket a migrációs politika területén”. Számunkra, proletárok számára egyetlen fegyver létezik: az osztályharc; az utcai mozgósítás, a gazdaság szabotálása, és a háború elleni közvetlen fellépés... Akkor, és csakis akkor kényszerül a megrémült uralkodó osztály arra, hogy engedjen, ami számunkra soha nem a harc végső célját jelenti, hanem csak egy pillanat, ahonnan újabb offenzívákat kell végrehajtanunk a nyomor és háborúskodás világa ellen...

A politikusok az orosz hadsereg agresszióját bíráló kijelentései csupán a képmutatás kifejeződései; eközben ugyanis nem nyújtanak segítséget és megfelelő anyagi feltételeket azoknak az embereknek, akik nem hajlandók a hadseregben szolgálni. És különben is, miért is cselekednének másként a polgári rend eme méltó képviselői!? Következésképpen ki kellene állniuk Putyin agresszorai, valamint más országok államférfiaival szemben, akik saját politikájukkal lehetővé teszik, hogy a hadsereg megőrizze háborús potenciálját. Saját országaink kormányai azok, amelyek ténylegesen megnehezítik a dezertálást, és ezzel hozzájárulnak a háború folytatásához.

Azoknak, akik életek megmentésén fáradoznak, azon kellene gondolkodniuk, hogyan lehetne gyengíteni a hadseregek harci képességét, hogyan lehetne a katonákat eltávolítani a frontvonalból, hogyan lehetne őket rávenni az engedetlenségre, és hogyan lehetne őket arra motiválni, hogy fegyverüket azok ellen használják, akik a háborúba kényszerítik őket. Gondolkodjunk el ezen, és szervezzünk olyan közvetlen akciókat, amelyek ezeket a megfontolásokat konkrét eredményekké változtatják.

NÉHÁNY ANARCHISTA A KÖZÉP-EURÓPAI RÉGIÓBÓL (2022. NOVEMBER)

A TŐKE HÁBORÚI A TŐKÉÉRT – FORRADALMI DEFETIZMUS A KOMMUNIZMUSÉRT

Terror és háború. A kapitalizmus uralkodó osztályának, haszon és hatalomlesőinek ez az egyetlen reális válasza saját rendszerük önmagán való túlfejlődésére, a haszon és hatalom lehetőségeinek beszűkülésére. A tőkefelhalmozás fejlesztése magát a tőkefelhalmozást kezdi megbénítani: a haszonért s hataloméért konkurálva, vagyis e rend éltető eleméért, az eleven munkaerő kizsákmányolásáért konkurálva az eleven munkaerő kizsákmányolását fokozzák; végül a tudás és technikafejlesztéssel, a termelés egyre társadalmibb s nemzetközibbé tételével, azaz a munka termelékenységének növelésével magát az eleven munkaerőt kapcsolják ki a termelésből. Így a haszonná lehetséges új érték egyre kisebbé lesz; s az eladás növekvő kényszere csökkenő fizetőképes kereslettel találkozik. Minden előzetes híresztelés ellenére ez a tőke, a kapitalizmus társadalma; mindezt a tőkefelhalmozás benuványa a társadalom újratermelésének benuványát jelenti. Mivel ez a benuvány a tőkefelhalmozás belső, lényegi működésének következménye, ezért az ebből fakadó társadalmi katasztrófák sem oldhatóak meg kapitalista eszközökkel. Csak elodázhatóak, áttolhatóak más területekre, a jövőre, végső soron az elnyomottak, kizsákmányoltak, kisémmizettek tömegeire, a proletariátusra. De ahogy a társadalmi katasztrófák a kapitalizmus önmagán való túlfejléttségének mozgásformái, úgy a megszüntetésükre tett különböző kapitalista kísérletek a katasztrófák súlyosbítóit, hatványozóit; a kapitalizmus haszon és hatalomlesőit a számukra megoldhatatlan feladatot egyre szélsőségesebb módszerekkel kénytelenek „megoldani”. Így a kapitalizmus alkonyán, a rendszer működése által kényszerítetten, a rendszert saját hasznukért s hatalmukért fenntartóinak reális és szükségszerű válasza ez: terror és háború – szükségképp a terrorért és háborúért.

Az uralkodó eszmék szükségképp az uralkodó osztály eszméit. Az a mocskok, ami a lehetséges világok legjobbjában zajlik, ekképp kerül népszerűsítésre: vallások és civilizációk háborúja. Viszont e felszínnel szemben a lényeg az, hogy a leendő vagy már nagyszerűbbeknek/egyenlőbbeknek különbözőképp kell szerveződni ugyanarra a feladatra. Ami nem más, mint a kapitalizmus fenntartása, hogy az uralkodó osztály funkcióját betöltsék; és az uralkodó osztály funkcióját betöltve a kapitalizmust fenntartsák [1]. E konkurenciaharc azonban nem nélkülözheti az alávetettek, kizsákmányoltak, kisémmizettek felhasználását: pusztán konkurenciaharcossá

bolondítását, a rendszert s uralkodó osztály pozícióját fenntartandó. Eme alávetéshez ideológiai kötőanyag kell, olyan ami az alapvető ellentéteket, a tőke-bérmunka ellentétét feloldhatónak mutatja, illetve másféle kibékíthetlenséggé torzítja. Nem alaptalanul; ugyanis a kizsákmányoltak, kismizettek nem csak uraikat s rendszerüket számolhatják fel a túlélésért, hanem egymást is az utolsó szelet kenyér elmajszolásáért. S minél kevésbé tűnik reálisnak az előbbi, annál reálisabb lesz az utóbbi, még ha ez a rendszer növekvő működésképtelenségének következtében egyre reménytelenebb: egyre barbárabb s irracionálisabb harcot tétel a maradékokért.

E rendszerfenntartásnak megfelelő ideológiák lehetnek a vallási tébolyok. Ez már csak azért is lehet így, mert a legtöbb vallás nem a kapitalizmus teremtménye. Ugyanis a legtöbb kapitalista ámtás, legyen az szerves, vagy direkte manipulatív eszköz, magában hordozza a kapitalizmus alapvető jelenségeit. És a valamikor talán progresszivitást jelentő tulajdonságaik elsorvadtak, és mindinkább a kiüresedett és elidegenedett eszközök dominálnak. Ennek megfelelő szintre jutott el a domesztikáció is. De nem vált totálissá. Mint mondtuk, a legtöbb vallás nem a kapitalizmus teremtménye. Jóval korábbi. Olyan prekapitalista termelési módokban jöttek létre, amikor az emberek a dolgokhoz nem közvetítéssel (pénzzel) jutottak vagy kaparintották meg őket, hanem közvetlenül. A világgal közvetlenül érintkeztek, ezen közvetlenséghez közösségeik adták meg a keretet, amely közösségek viszont termelési módjuknál fogva korlátoltak voltak. A korlátoltságuk következtében csakis hamis világmagyarázatokhoz jutottak el. Ezen világértelmezések, ideológiák lettek a vallások. A világmagyarázatok ilyenén való formája egyidős az emberi társadalommal. Nem igaz az a radikálisnak látszó magyarázat, miszerint jöttek a gonosz uralkodók és vallással fogták be az egyébként teljesen tisztán, objektív valóságot felismerő lázadó elnyomottakat. Mindezeket túl a vallások rendkívüli rugalmasságot mutattak. A felvilágosodás, avagy a polgárság feudalizmus elleni harcai során a vallásellenes materialista racionalizmus volt a legfőbb ideológiai fegyver. De mihelyst a burzsoázia nyeresre állt és megjelentek, illetve kiéleződtek a tőkés társadalom belső ellentmondásai, megint előtérbe került a félelem, a létbizonytalanság; így újra előkerült a világ metafizikus (tehát hazug) értelmezése. A vallás magyaráz, értelmet, identitást, kultúrát és legfőképp létbiztonságot jelentő közösséget ad. Látszólag. De arra mindenképp alkalmas, hogy szervesen (tehát nem direkt manipulatíván, persze erre is vannak példák), a tőkés rendbe beégyve magyarázza a világot, és elfedje a valóságos gazdasági, társadalmi jelenségek lényegét.

Ám nem egyszerűen a vallás tesz barbárrá. A vallás, bárhog is állítja önmagáról, nem egy isteni tisztaságú zárvány, hanem társadalmilag alakult s alakuló termék. A kapitalizmus adott helyzetéhez

formált vallással van tehát dolgunk, a kapitalizmus adott helyzetének, helyszínének civilizációja barbár a maga módján. Ha például a kapitalizmus önmagán való túlfejlettsége a gyengébb tőke s állam alulfejlesztő elnyelését követeli az erősebbtől, akkor a kapitalizmus pusztító-pusztulásának barbarizmusával van dolgunk. Az USA uralkodó osztálya például nem azért teszi, amit tesz, mert fehéreként és/vagy keresztényként és/vagy zsidóként eredendően gonosz, vagy mert a szabadon választható lehetők közül épp az emberirtó-rosszat választotta. Hanem mert adott időszakban betölt egy funkciót a tőkék s államok nemzetközi hierarchiáiban: a csúcs, a legerősebb funkcióját. Bárki foglalja el ezt a pozíciót, ugyanilyen lépésekre kényszerül: kapitalista működésként kapitalista működést kell megvalósítania. Ha a kapitalizmus alkonyán a kapitalista (pillanatnyi) túlélés záloga a kizorítás, kizárás, akkor ezt az erősebb tőkék s államok kapitalista csoportjai, bármi áron, de végre fogják hajtani a gyengébbekkel szemben. És ha például Irakban vallási (szunnita) csoportként tömegeket nyomorítanak vissza az állandó háborúk és nincstelenség apokaliptikus barbarizmusába, akkor mind e tömegek, mind megrokkant elitjük, kapitalista pozíciójuk visszaszerzéséhez apokaliptikus s barbarizálódó vallást használnak. Pláne, hogy a nagy kizorítósdiában a velük szembeni konkurencia dandárja is vallási felekezetként (síitaként) szerveződik; illetve más elméleti-ideológiai megoldás az osztálytársadalom, az elit stb. fenntartására adott helyen s időben nincs. A szovjet osztálytársadalmi modernizáció a maga részleges egyenlősdiével és emancipációjával rég halott; Kína, a szmogfelhőbe burkolózó kapitalista gyarmatosító ideológiát kerül, s olcsó áruival hozzájárult a térség megnyomorításához – már azon túl, hogy azt a nyugat felvilágosultjai a demokratikus-nyugati modernizáció nevében visszabombázták sivatagi rozsdáövezetté. Ilyen körülmények között mi mássá szerveződjenek a fenntarthatatlan fenntartására, a sikeres maradék-rablás hierarchikus pozíciójára ama kizorítottak, mint a középkor & kapitalizmus vallási rohamosztagosaivá? Persze a kapitalizmus demokratikus felvilágosultjainak – másképp: barbárjainak – ezt nem kell érteniük. Nem kell érteniük azt, hogy ha valakinek a (magan)tulajdoni elválasztás, az egyéni felhalmozás, az elitisztikus pökhendiség s felsőbbrendűség tetszik, akkor az a kapitalizmus fenntartója; és annak növekvő működésképtelenségéből következő barbarizmust, nyíltabb és brutális tőkés diktatúrákat is el kell fogadnia, s tömeg-ellenforradalmi – fasiszta – fenntartását, például az Iszlám Államot is el kell fogadnia [2]. Nem kell érteniük; a jó polgár a következmények megértésében és elfogadásában sosem volt jó. A totalitáson totálisan változtatni pedig nem az ő dolga. Hanem a kommunista mozgalomé.

Amikor a kapitalista konkurenciaharc fasisztoid terrorcselekmények formáját ölti, akkor a más ideológiával szerveződő, adott helyen és időben épp élhetőbbnek tűnő helyzetet fenntartó kapitalista csoport a normális élet pusztá szervezőjének és védőjének tűnhet. Így támogatásra számíthat azon kizsákmányoltjai, kisémmizettjei, alávetettjei részéről, akik számára nem hogy kapitalizmuson túl, de igazából kapitalizmus sem létezik. Eme öntudatlanság pedig fenntartásra és kihasználásra kerül a kapitalista konkurenciaharcban.

Már az, hogy az alávetettek, kizsákmányoltak, kisémmizettek a korlátolt érdekeiket korlátozottan felfogva egymás ellen szerveződnek: a kapitalizmus fenntartása és nyeresége a meg nem fizetett munkamennyiségeken túl. De ha például a bérmunkás társadalmi funkciójára vallási, nemzeti, nemzetiségi alapon szerveződve konkurálnak, akkor már az uralkodó osztály adott részlegeivel egységfrontban konkurálnak önmaguk s minden proletár felszabadulása ellen. S itt már nem egyszerűen a „saját” konkurenciaharcukat vívhatják, hanem uraikét is, más kapitalista csoportokkal szemben. Csakhogy ennek az egységfrontnak feltétele a proletár osztályöntudat s szolidaritás lehetőségének, vagy rosszabb esetben valóságának feladása: atomokká törve nem ők szerveznek, hanem őket szervezik, azaz teljesen alá kell rendelődniük uraiknak; s így, uraikért ölte és rabolva végül a nagy zsákmányból nem kaphatnak mást, mint szolgásgot, lenézést, könyöradományt – ha egyáltalán életben maradhatnak.

Világos: a kapitalista konkurenciaharc, mint társadalmi harc szükségképp, az osztályok objektíve létezése miatt osztályharc: az uralkodó osztály harca az alávetettek, kizsákmányoltak, kisémmizettek öntudatra ébredése ellen, hogy kapitalistákkal egységfrontban harcoljon más kapitalistákkal szemben; azaz harc a proletariátus kommunista harcossá válása ellen, a kapitalizmus fenntartásáért. Amikor valamely kapitalista frakció, állam stb. a normális élet szervezőjének tünteti fel magát, s ezért egységfrontot ajánl, illetve követel, akkor semmi mást nem tesz, mint a proletár osztályöntudat és szolidaritás feladását követeli, hogy a proletár tömegek maradéktalanul vegyenek részt az ő oldalán a kapitalista konkurenciaharcban, a kapitalizmus fenntartásában [3]. Maradéktalanul: tehát fogadják el azt, hogy ha a kapitalista konkurenciaharc fasisztoid terrorcselekmények formáját ölti, akkor arra az állami terror növelése a megoldás, a titkosszolgálatok minden korlát alóli felszabadítása a megoldás, a „tőkének mindent!” jog s kötelezettség rendszer létrehozása a megoldás – vagyis a tőke nyíltabb diktatúrája a megoldás. Ha a kapitalizmus növekvő működésképtelensége a konkurenciaharcot világháborúvá fokozza, akkor pedig a megoldás az nemdebar, hogy adott ideológia mentén (demokrácia, vallás, haza, ésatöbbi)

szerveződve a harctéren, a bombázásokban, a 16 órás hadiipari műszakokban, éhbér az éhbérért lelkesedéssel, a „jelentsd fel!” szervilizmussal védjék meg az alávetettek, kizsákmányoltak, kisemmizettek tömegei az adott élet(?) vagy civilizációs(?) formát – mármint adott kapitalista csoportot, s így a kapitalizmust. A kapitalizmust, amely növekvő működésképtelensége, azaz önmagán való túlfejlettsége folytán önmagával szemben új rendszert, még társadalmibb, nemzetközibb, tudásban, technikában, termelékenységekben még magasabb szintet lehetővé tevő viszonyokat s mentalitást: a társadalmisítás és a szabad személyiségfejlődés egészét, kommunizmust követel. Mindebből pedig az következik, hogy a normális élet szervezője kapitalista csoport nem lehet. Csak a nemzetiségi meg vallási gyűlölködések, világháborúk kapitalista konkurenciaharcának szervezője és haszon meg hatalomélvezője lehet. Következésképp azt kell tenni velük, amit a rendszerükkel: ki kell dobni őket a történelem szemétdombjára.

A kommunisták nem hiszik azt, hogy a világforradalom, mint a kommunista társadalom felépítésének elengedhetetlen feltétele csak egy pillanat műve lesz, hogy a kapitalista világ az átmenetet, a proletariátus öntudatát, a termelési feltételeket stb. tekintve ugyanazt, egyenlőképp tudja biztosítani. Nem hiszik, mivel a kapitalizmus önmagán belül is hierarchikus rendszer, illetve, mert a kommunista mozgalom más-más helyeken más-más történelmi múlttal, helyi lehetőséggel rendelkezhet, s így a fejlettségben, forradalomra való tényleges képességben is nagy eltérések jelentkezhetnek. Vagyis a világforradalom nem az egyszerre jegyében, hanem az egymásra hatva, illetve egymás utániság jegyében, folyamatként valósul meg. Ez esetben viszont óhatatlanul felmerül annak látszata, hogy a nem egyszerre, nem minden kapitalista csoport megtámadásával a kommunista mozgalom más kapitalista csoportokat segít a konkurencia kiiktatásával. Pláne, hogy a kommunista mozgalom nem fejlődhet szociáldemokrata-bolsevik módon, vagyis nemzeti pártokként s a nemzeti pártokat hierarchikusan „nemzetköziesítő” csúcsszervvé, ilyen vagy olyan internacionálévá. Eme daraboltsággal, a nemzeti pártok s nemzeti pártokból lett csúcsszerv álnemzetköziségével szemben a forradalmi proletár tudat s mozgalmának fejlődése az elkülönült csoportoktól az egységes irányelvek s program centralizálta, egymással egymásért kapcsolatban s egységben levő mozzanatok nemzetközi hálózatáig, a pártig ível. Így a helyi elmaradottság nem rögzülhet az önmagába zárt s zárkózó helyi csoport vagy a nemzeti párt formájában; illetve egy távoli csúcsvezetés nem próbálhatja meg felülírni a maga voluntarista módján s kedvére a helyi sajátosságokat, erőltetett kalandor akciókkal elherdálni a helyi erőket. Vagyis a kommunista mozgalom, annak csoportjai, pártja elkülönül minden államtól, kapitalista csoporttól; nemzeti-nemzetiségi daraboltság s hierarchiák helyett nemzetközi proletár egységet hirdet. S mivel

kapitalista szemszögből e mozgalom senkihez se tartozik, a kapitalizmus korlátoltjai az általuk elképzelhető összes negatívumot, az épp domináns tőkés csoport, az épp aktuális politikai szisztéma, az épp aktuális ideológiai maszlag stb. ellenséginek a segítségét (vagyis más tőkés csoport, más politikai szisztéma, más maszlagok igenlését, és/vagy káosz teremtést) is rá fogják kenni. Burzsoá osztálylétüknek megfelelően elhazudva, hogy például a bérmunkás osztály által szervezett sztrájk nem pusztán a béremelésről, így adott tőke versenyhelyzetének rontásáról, hanem a proletár osztályöntudat, a szolidaritás kialakításáról, továbbfejlesztéséről, azaz a rendszer meghaladva tagadásának létrehozásáról, a kapitalizmus, a konkurencia, a jó polgári acsarkodások felszámolásáról szól. Ami, ha kellőképp előrehalad, magát a burzsoázia egymással állítólag kibékíthetetlen harcban álló frakcióit kényszeríti rá az igazság kimondására: e frakciók egylényegűek, kapitalisták, s a legszélsőségesebb formáikkal összefogva, vagy azzá fejlődve egységes harcot hirdetnek végül a forradalmi proletariátussal szemben. Ne legyenek illúzióink: egy liberális számára például a tőkés magántulajdon a szentek szentje; ha ezt fasiszta módon lehet csak megvédeni, akkor vagy hallgatólagos, vagy tényleges frigyre lép akár a legrohadtabb szélsőjobboldallal is, hogy toleráns létének szent alapjait megvédje. A tulajdon előbbre való, mint a tolerancia; s e tolerancia a tulajdon védelméről szól. A kapitalizmus önmagán való túlfejlődése ideológiáinak túlfejlődését idézi elő a tőke nyílt diktatúráinak elfogadásáig, igazolásáig; egyben ama túlfejlődés a meghaladva tagadást: kommunizmust, vagyis az egész képmutatás felszámolását idézi elő.

Éppen ezért háborús szituációban, vagyis amikor a kapitalista konkurenciaharc a legmagasabb hőfokra emelkedik, nem szabad a burzsoázia emelkedettségeire hallgatni. X vagy Y burzsoá csoport az alávettettektől, kizsákmányoltaktól, kisémmizettektől egységfrontot követel az adott államban élés alapján, az adott nemzetiséghez tartozás alapján, az adott valláshoz, kultúrához, „civilizációhoz”, életmódhoz, államrendhez, ésatöbbihez tartozás alapján. Hazáról és nemzetről szónokolnak azon naivak számára, akik nem értik, hogy ez tőkés társadalom, nemzetközi lényegű és szervezettségű különös világ, amiben csak addig élhetnek, ameddig e világ urai, kapitalistái őket kizsákmányolhatják, kizsigerelhetik, alávethetik; s végül az életüket követelhetik ama nagyszerű kérdés eldöntéséhez, hogy melyik kapitalista frakció legyen a győztes, a legfőbb emberevő, akinek uralma újra és újból efféle kérdéseket tesz fel hű alattvalóinak. Ha valaki azt hiszi, hogy például a kapitalizmus által is formált nemzeti mítoszait, nyelvét pusztán egy másik ország vagy nemzetiség veszélyezteti, úgy azt kell mondanunk, hogy azt a „saját” burzsoáziája, a legnagyobb oligarchától a 2 főt foglalkoztató kistőkésig is teljesen pusztulásra ítéli, mivel a fenntarthatatlan fenntartását, a

kapitalizmust éltetik. Az meg önmagán való túlfejlődésével a működésképtelenségig rohad, s pusztulásával az egész emberi fajt fenyegeti. Így ahhoz, hogy ama kultúrából bármi is fennmaradjon, a kapitalizmus meghaladva tagadása kell; de az nem integrálhat be bármit a kapitalizmus világából. Viszont kapitalista integrációt, az erősebbnek való teljes megfelelést és hozzáidomulást sem követel, mivel a társadalmasítás lehetetlen a neki megfelelő szabad személyiségfejlődés és annak szükségleteinek kielégítése nélkül, például adott nyelvhasználat nélkül. Úgyhogy, ha a burzsoázia a haza és ország, meg nemzetiség s vallás védelméről, azaz saját hasznának, hatalmának védelméről beszél, úgy a kommunisták feladata nem a különböző burzsoá csoportokkal való szövetség, a különböző államformák támogatása kisebbségi rosszként. Nem az a dolguk, hogy az alávettek, kizsákmányoltak, kisémmizettek közt nemzeti és vallási gyűlölködésekhez asszisztáljanak a modernség és felvilágosodottság, a demokrácia vagy például az USA, Izrael, orosz, muszlim stb. ellenesség nevében. Nem tűrhetik, hogy az alávettek, kizsákmányoltak, kisémmizettek közti szolidaritást szexizmussal, nemi sovinizmussal, homofóbiával, nemzeti-vallási elkülönítéssel és fasizálással, rasszizmussal, antiszemitizmussal, iszlamofóbiával, elitizmussal, előítéletekkel és azok kapitalista „megoldásaival” (a tőkének tetsző „rabszolgálgatásnak” integrációtól a kapitalizmus növekvő működésképtelenségének nyomorúságára, a pauperizációra, a „kit zárjunk ki?” kapitalista kérdésre adott kapitalista válaszig, a szegregációig, a gettósításig, a népiirtásig) pusztítsák a kapitalizmus korlátoltjai, haszonlesői, uralkodói. A kommunistáknak az a dolguk, hogy a kommunizmus perspektíváját és a kapitalizmus perspektívatlanságát megértessék a tömegekkel; hogy forradalmi proletár offenzíva induljon a tőke ellen a felfelé egyenlősített bérek követelésétől, a kapitalizmus kárára és ellenében erősödő harc szolidaritás-teremtésétől a rendszer megdöntéséig, a lehetetlent követelve a lehetségesig: a kommunista forradalomig; hogy forradalmi defetistaként járjanak el: bomlasszák a burzsoázia hadseregeit, előmozdítsák a dezertálásokat, a parancsmegtagadásokat, a burzsoáközi háborúk frontbarátkozásait, segítsék a katonaszökevényeket, bekapcsolandó tömegeket a kommunista harcba. Úgy, hogy napirendre kerüljön a mindannyiunkat pusztító s a pusztulást a végletekig hajtó legfőbb rossz, a tőkés társadalom, annak haszon és hatalomélvezőinek a megtámadása a kapitalizmust pozitíve felszámolandó. Kapitalista ellenségeink vannak, nem pedig hazánk.

Azt a kapitalista csoportot, állami szervet, gyártulajdonost, földrablót kell megtámadni, működését sztrájkjal, szabotázzsal akadályozni, hatalmát megdönteni, s legfőképp termelőeszközeit társadalmasítani, amelyik felszámolása adott helyen és időben lehetséges, illetve amelyik a kommunista forradalomnak leginkább kedvez. Ha a burzsoázia a szeretett haza pusztulását látja

mindebben, sőt, ha a konkurenciája őt fegyverrel legyőzi, akkor a kommunista mozgalom az osztályharcot megalkuvás nélkül folytatja az új földesúrral, az új gyárossal, az új állammal szemben teljes felszámolásukig. A burzsoáziával nemzeti, hazafias, kisebbségi rossz, északibbi alapon megalkudni, szövetségben taktikázni annyit tesz, hogy a kommunista mozgalmat feloldani a polgári szennyben, osztálytársadalom-restaurációs erővé rohasztani.

De a kapitalizmus már nem szervezhető jobban, termelőerői nem fejleszthetők a végtelenségig saját termelési viszonyaival szemben. Rombolóerőkké lettek, új viszonyt követelnek. S mi végrehajtjuk a történelmi feladatot.

Jegyzetek:

[1] Félreértéseket eloszlatandó: attól, hogy egy kapitalista csoport nem minden lépése valósítja meg közvetlenül, azonnal a profitmaximalizálást, nem lesz kevésbé kapitalista. Egyrészt a tőkefelhalmozás játékszabályai szerint kell játszania, különben a konkurencia megsemmisíti őt. Másrészt a pillanat nem önmagába zárt világ, amit ki tudja hogyan és miért egy másik követ, hanem az folyamat mozzanata, mi folyamatokat indukál. Egy tőkés vállalat pl. attól, hogy dömpingárat alkalmaz piacszerzésre, attól, hogy értéken alul értékesíti áruját, nem szűnik meg tőkésvállalat lenni, sőt: a konkurencia szerencsés kiiktatásával az átlagos profitok többszörösét nyelheti el. Ugyanígy a „csak” politikai szervezeteknél: amennyiben a tőkefelhalmozás politikai formái, amennyiben a kapitalizmus fenntartói lényegi működésükből következően (pl. a tulajdoni elválasztás fenntartása), akkor működésüket vagy a tőkefelhalmozáshoz igazítják, vagy hosszabb távon a semmi formáivá válnak.

[2] Hogy az Iszlám Állam mennyire kapitalista képződmény, mi sem bizonyítja jobban, mint a főhíttelen-rosszhívő gyaur Aszad hadsereggel folytatott olajkereskedelme, illetve a másik híttelennel, Törökországgal való fegyver és olajkereskedelme. Belül pedig (vajh miért...) a bazárok kereskedői, a gabonaföldek s olajkútak urai sem szerveződnek másra, még ha oly középkorian is, mint profitra s annak hatalmára. Mert a nagy szerelem, bár így néz ki: ami jó az üzletnek, jó a vallásomnak, hamar semmivé foszlik, ha az üzlet becsődöl. Attól, hogy hasznos idiótáik Allah üdvére akár az egész világ felrobbantásával akarnának megöngyilkolni, azaz a paradicsomba jutni, a szervezet vezetése, támogatói, kihasználói előnyben részesítik a paradicsomhoz vezető evilági utakat: a profitot s államhatalmat. Mint írtuk: vallási csoportként, de az üzletre,

tőkefelhalmozásra, a kapitalizmus uralkodó osztályának pozíciójára szerveződnek – feltéve, hogy nem akarnak már a kapitalizmusban a semmi formáivá válni. Ergo, ebben a társadalomban semmi sem maradhat tiszta; s minél kompatibilisebb valami e társadalommal, annál könnyebben lesz mocskos érdekek szolgája, már ha nem volt eleve az.

[3] A kapitalista konkurenciaharc párizsi eseményeire, vagyis az egymással szemben egymásért fasizálódásra, a kapitalista terrorszervezetek adományért folytatott rivalizálására, a francia tőke s állam számára szabad kéz adására pl. afrikai kalandokhoz, vagy belföldi nyíltabb diktatúrához; egyáltalán, a proletariátus bomlasztására „védj meg államom!” nemzethívővé meg vallási-rasszista csoportokká a kapitalizmust fenntartandó, több baloskodó a tőkét üdvözítően reagált: a francia trikolorral színezetten. Sajnos attól, hogy az egyik kapitalista terrorszervezet mellett kötelezték el magukat a másikkal szemben, még nem lettek annyira fontosak, hogy adott esetben velük szavazzák meg a hadihiteleket. A tőke köszöni a proletariátus további züllesztését; ám a proletariátus ereje nélkül az ő fontosságuk ennyiben ki is merül.

<https://reszeghajo.hu/reszeg-hajo-ujzag/a-toke-haborui-a-tokeert-forradalmi-defetizmus-a-kommunizmusert/>

SZOLIDÁRITÁS A DEZERTÖRÖKKEL, SZÁBOTÖRÖKKEL ÉS A HÁBORÚ ELLENES ELLENÁLLÓKKAL!

ANTI-MILITARIST INITIATIVE

[AMI]

ANTIMILITARISTICKÁ INICIATIVA

ANTIMILITARISMUS.NOBLOGS.ORG